

Madrid etrafında
harb bütün şiddetile
devam ediyor

AKŞAM

Kız talebe askerlik
için hazırlık yapma-
ğa başladı

Sene 19 — No. 6491 — Fıatı her yerde 5 kuruş

ÇARŞAMBA — 11 TEŞRİNİSANI 1936

Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Madrid, asilere müthiş mukavemet gösteriyor

Dün de sabahtan akşama kadar çok şiddetli muharebeler oldu

Şehir üzerinde uçan tayyarelerden biri bir sokağın ortasına düştü

Paris 10 (Akşam) — Bugün Madrid etrafında, bilhassa Casa del Campa muntakasında çok şiddetli muharebeler olmuştur. Bu muntaka ormanlıktır. Asiler burada bir tuzağa düşmekten korktukları için şiddetli topçu ateşi açarak tanklar vasıtasile hücum etmişlerdir.

Madridde neşredilen resmi tebliğ göre bu hücumlar tamamen tar-dedilmiş ve bu havalideki Faslı kuvvetler çevrilmiştir. Tebliğde üniversitenin asiler tarafından işgal edildiği kati surette tezkip ediliyor. Asilerin Manzaneres nehrini geçtiklerinin de aslı olmadığı bildiriliyor.

Diğer taraftan asiler Casa del Campa muntakasında milisleri ihate ettiklerini iddia ediyorlar.

Bugün hükümet kuvvetleri Madridin cenubunda Villaverde istikametinde bir taarruzda bulunmuşlardır.

MÜTHİŞ MUKAVEMET

Madrid 10 (A.A.) — Havas muha-

birinden: Dün akşam saat yirmide umumî intiba, şu merkezde idi: Asiler, hedeflerini elde edememişlerdir. Hükümet kuvvetleri, Sarabanchel'de müthiş bir mukavemet göstermişler ve Frankonun muntazam askerleriyle Faslıları bir az geri çekilmeğe mecbur etmişlerdir.

Tayyarelere karşı yapılan endahlılar neticesinde dün asilerin bir tayyaresi düşmüştür. Bu tayyare, Madridin tam merkezinde bir caddeye düşmüş ise de nüfusça telefatsızdır. Tayyaredeki iki pilot, telef olmuştur.

MADRİDİ BOMBARDIMAN

Londra 10 — Madrid top ve tayyareler tarafından bombardıman ediliyor. Asilerin tayyareleri birçok bombalar atmıştır. Dünkü bombardımanda 13 kişi ölmüş, 22 kişi yaralanmıştır. İngiliz - Amerikan klübüne düşen bomba mühim hasarat yapmıştır. Bir bomba İngiliz sefarethanesine düşmüştür.

(Devamı 5 inci sahifede)

Akdenizde İngiliz-İtalyan gerginliği azalıyor mu?

M. Baldwin "İngiliz - İtalyan münasebetleri birbirinin zıddı değildir,, diyor

Fakat bir kısım İtalyan gazeteleri İngilterenin silâhlanmak için vakit kazanmak istediğini iddia ediyor

Londra 10 — Reuter bildiriyor: Başvekil M. Baldwin dün akşam Londra belediye reisinin verdiği ziyafette söylediği nutukta İngiliz - İtalyan münasebetlerinden bahisle demiştir ki:

«Bugün İtalya ile vücade getirilmiş olan ticaret anlaşmasının, İngiliz - İtalyan ticaretinin, yavaş yavaş normal şe-

raite dönmesini kolaylaştıracak bir esas üzerinde şayanı memnuniyet bir tarzda yeniden tesis edileceğini ümit ederim.

İngilterenin Akdenizde İtalya ile olan münasebetleri birbirinin zıddı değil fakat birbirinin mütemmimidir. Bu (Devamı 4 üncü sahifede)

Bir otomobil parçalandı

İçinde bulunanlardan iki kişi ağır surette yaralandı

Kazadan sonra otomobilin görüntüsü

Beyoğlunda oturan Dimitro, Bodayanof, Kimenef ve Bodoyanof adlarında dört kişi dün gece Parmakkapıdan bindikleri şoför Nevzadın otomobiliyle Sarıyer'e gitmişlerdir. Dönüşte otomobil Kireçburnundan geçerken yol üzerindeki zift fiçilerine çarpmamak için şoför birdenbire yandaki sokağa sapsak istemiştir. Otomobil hızlı gittiğinden birdenbire çevrilince yolun kenarındaki hendeğe yuvarlanmıştır.

Bu ani yuvarlanma neticesinde otomobil parçalanmış, içinde bulunanlardan Dimitro başından, Bodoyanof da vücudünün muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmışlardır. Kazayı zabıta haber almış, derhal imdad otomobili çağırılarak yaralıları hastaneye kaldırmışlardır. Kaza etrafında tahkikat yapıyor.

Kızlar askerliğe hazırlanıyorlar

Kadınların askerliği esas itibarile kararlaştırıldığı malumdur. Bu kararı bilhassa mektepli kızlar büyük bir şevkle karşılamışlardır. Dün İstanbul tarafında hususî bir lisede erkeklere askerlik dersi vardı. Kızlar kendilerinin de bu derse alınmasını istemişler ve erkek talebe ile birlikte derse iştirak etmişlerdir. Kız talebe silâhın mekanizması hakkında malûmat aldığı gibi muhtelif talimlerde de bulunmuşlardır.

Resmimizde kız talebenin, bir küçük zabıtın kumandası altında erkek arkadaşlarıyla birlikte yaptığı talimlerden bir kaç enstantane görünüyör.

Deniz filomuz

İngiliz ve Yunan donanmalarına iadei ziyarette bulunacak

Ankara 10 (Telefon) — Amiral Şükrü Okanın kumandasındaki deniz filomuz bu ayın yirmisinde İngiliz donanmasına iadei ziyarette bulunmak üzere Maltaya gidecektir. Filomuz başta Yavuz zirhisi olmak üzere dört mhrup, üç tahtelbahir ve bir ana gemisinden mürekkeptir.

Donanmamız Maltadan dönüşte Atina civarındaki Faler adasına giderek Yunan donanmasına da iadei ziyarette bulunduktan sonra memleketimize dönecektir.

Tıraş bıçaklarını taklit edenler

İzmirde dört kişilik bir şebeke yakalandı

Yakalanan şebekenin efradı: Sağdan sola doğru İsmail, Salim, Abdullah ve Ramazan

İzmir (Akşam) — İzmirde tanınmış tıraş bıçakları firmaları ambalajlarını taklit ederek bu ambalaj içinde adi bıçakları süren bir şebeke meydana çıkarılmış, eşebeke azası zabıta yakalanmıştır. Şebekenin elebaşısı Kayserili Salim adında biridir. Suç arkadaşları da Aksekili Abdullah, Denizlili İsmail ve Kayserili Ramazandır. (Devamı 4 üncü sahifede)

Hergün bir hatıra

Bugünkü Gülhane parkı nasıl yapıldı?

Anlatan: Operatör Prof. Cemil Yedinci sahifemizde okuyunuz

Kadınların askerliği

Dahiliye vekâleti müsteşarı B. Sabri muhabirimize beyanatta bulundu

Mevzubahs mesele kadınların fiilen askere alınması değil, seferberlik halinde geri işlerde kadınlardan da istifade edilmesidir

Ankara 10 (Telefon) — Kadınların askeri mükellefiyetleri hakkında bir kanun projesi hazırlandığını ve bu projenin dahiliye müsteşarı B. Sabrinin reisliği altında kurulan bir komisyonca tedkikine başlandığını

hakkında bir sabah gazetesi tarafından verilen haber üzerine bugün dahiliye müsteşarı B. Sabriyi gördüm. Bana şunları söyledi:

(Devamı 5 inci sahifede)

Bir tramvay durağı:

Biletçi — Bayanlar baylar, var mı incek: Belediye - Türbeceel..

Son dakika

Madridde dünkü harp çok şiddetli oldu

Müdafiler asilerin bütün hücumlarını tard ettiler

Paris 11 (Akşam) — Madrid müdafileri asilere karşı müthiş mukavemet gösteriyorlar. Şehrin yakınında çok şiddetli muharebeler oluyor. Asiler her taraftan hücum ediyorlar, bilhassa Madridi şimalden çevirmek istiyorlar. Fakat vaziyette değişiklik yoktur.

Dün Casa de Campoda olan muharebeler çok şiddetli idi. Hükümet kuvvetleri burada büyük bir mukavemet göstermişler, vakit vakit mukabil hücumları yapmışlardır.

Havas muhabiri dün fayyare faaliyetinin çok fazla olduğunu bildiriyor. Asilerin tayyareleri hükümet kuvvetlerinin bulunduğu mevzilere bombalar atmıştır. Bombardıman 20 dakika sürmüş ve çok şiddetli olmuştur. Bombardımandan Madrid toz duman içinde görünmez olmuştur.

Fransada toplantılar

Doriot Fransız - Sovyet muahedesinin feshini istiyor

Saint-Denis 10 (A.A.) — M. Doriot, dün öğleden sonra Fransız halkçıları fırkasının kongresinde ezümlele şöyle demiştir:

«Fransız - Sovyet misakı, Alman tehlikesini memleketimizin ta göbeğine nakletmekte ve bizi garbi Avrupada bolşevizmin ajanları mevkiine sokmaktadır.»

Son aylarda Sovyet Rusya tarafından yapılmış olan diplomasi faaliyetini hulâsa eden hatip, şöyle demiştir: «Bu aktillerin bir tek gayesi vardır: Fransız - Alman münasebetlerini büsbütün vahimleştirmek.»

M. Doriot, Fransız - Sovyet misakının feshedilmesini, komünist fırkasının harici ez kanun addedilmesini, general Frankonun tanınmasını, Almanya ile doğrudan doğruya müzakeratta bulunulmasını istemiştir.

Fransız halkçıları partisinin bu içtimanda inzabatı temin için içtima mahallinin etrafında kuvvetli polis kordonları vücuda getirilmiştir.

Bu kordonlar, halk cephesi mensuplarının içtima mahalline yaklaşmalarına mâni olmuştur.

Sokaklarda halk şöyle bağırıyordu: «Doriotu hapishaneye tıkmalı.»

Belçikada askerlik kanunu

Brüksel 11 (Akşam) — Askerlik kanunu projesi bu hafta meclise verilecektir. Meclis askerlik müddetinin uzatılmasına muhalif olduğundan projenin kabul edilmemesi muhtemeldir.

Sefiri çıkarmışlar!

İspanyanın Berlin maslahatgüzarının başına gelenler

Paris 10 — İspanyanın Berlin maslahatgüzarı Almanyadan ayrılarak buraya gelmiştir. Maslahatgüzarı kendisinin sefaretten çıkmağa mecbur edildiğini, İspanyol faşistlerinin binayı işgal ettiklerini söylüyor.

Polisin kendisini himaye etmesini istemişse de polis himayede bulunmamıştır.

İNGİLİZ MASLAHATGÜZARI MADRIDDE KALACAK

Londra 10 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin bildirdiğine göre, büyük Britanyanın Madrid maslahatgüzarı M. Forbes, Madridde kalacaktır. Bir İngiliz mümessilinin Madridin işgalinden sonra nasyonalist makamlarla münasebette kalması, Londrada, arzu edilmektedir.

Madridde müdafaa tedbirleri artırılmaktadır. İcabında şehrin içinde de harbe devam edilecektir.

JAPONYA, FRANKO HÜKÜMETİNİ TANIYACAK

Londra 11 (Akşam) — Tokyodan bildirildiğine göre Japonya münasib gördüğü zaman Franko hükümetini tanıyacaktır.

SOVYET RUSYA İKİ KOLORDU GÖNDERECEK MİŞ

Berlin 11 — Bura radyosu Paris Soir gazetesinin yazdığı bir sayıyı neşrediyor. Bu sayıya göre Sovyet Rusya İspanyaya tam teçhizatlı iki kolordu gönderecektir. Bunları nakledecek vapurlara denizaltı gemileri refakat edecekmiş. Bu haberin doğruluğuna inanılmıyor.

M. Beckin beyanatu

"İngiliz devle adamları ile temasımdan çok memnunum"

Londra 10 (A.A.) — M. Beck, sabahleyin başvekâlet dairesinde M. Baldwin ile görüşmüştür. Bu ziyaret yarın saat devam etmiştir.

Londra 10 — İngiliz ve ecnebi matbuatı mümessillerini kabul eden M. Beck, her iki melekete matbuatı tarafından da tebarüz ettirildiği vehile, İngiltere ile Polonyanın birçok bağlarla birleşmiş bulduklarını ve İngiliz devlet adamları ile yaptığı temastan memnun olduğunu söylemiştir.

Polonya - Çekoslovakya meselesi, beynelmül bir görüşmeye müsait olmaması dolayısıyla, mevzu bahis edilmemiştir.

Batı paktı ile Polonya - Alman paktı arasındaki münasebetlere gelince, M. Beck, bu son paktın, ilk Lokarno muahedesi gibi sulhün istikrarı bakımından çok mühim bir unsur olduğuna işaret etmiş ve müzakerelerin müsnet bir neticeye varmasını samimiyetle temenni etmiştir.

M. Beck, Paris ve Berlinden geçerek Varşovaya döneceğini söylemiştir.

NELER GÖRÜŞÜLÜYOR?

Londra 11 — M. Bek beyanatında Londrada Lokarno, Danzig, Filistin yahudi muhacereti hakkında görüşüğünü söylemiştir. Gazeteler şark misakı meselesinin de görüşüldüğünü, İngilterenin Almanya ve Sovyet Rusya arasında bulunan Lehistanın mevkiini göz önüne alarak şarkta emniyeti temin edecek bir esas bulmağa çalışacağını yazıyorlar.

Viyana toplantısı

Roma misakına dahil devletlerin hariciye nazırları bugün toplanıyor

Belgrad 10 (Akşam) — Roma misakına dahil devletlerin hariciye nazırları yarın (bugün) Viyanada toplanacaklardır.

Roma 10 — Üç taraflı Viyana müzakerelerinin ehemmiyetini azaltmak isteyen Tempo gazetesine karşı yaptığı bir tenkidde Curnale d'Italya gazetesi ezümle diyor ki:

Kont Ciano, gerek Tuna havzası, gerek Avrupanın unumi maksadları bakımından çok mühim olan bir takım vesikalarla Viyanadan dönecektir. Üç devlet, Roma protokolları tarafından çizilen yoldan katiiyen ayrılmıyacaklardır.

Habeşistanda ölenler

Roma 11 (Akşam) — Resmî bir tebliğe göre teşrinievvel ayında Habeşistanda olan çarpışmalarda 129 zabıt, küçük zabıt ve nefer ölmüştür.

Bu Sabahki Telgraflar

M. Baldwinin büyük bir nutku

İngiliz başvekili günün bütün meselelerini gözden geçirdi

Londra 10 (A.A.) — Reuter bildiriyor: Londra belediye reisinin senelik ziyafetinde, M. Eden, kendini elçiler heyetinin şerefine kaldırarak ezümle Almanya büyük elçisi M. Von Ribbentropa hoş geldiniz demiş ve Polonya Dışişleri bakanı M. Beckin ziyafette hazır bulunuşuna işaret ederek şunları söylemiştir:

«Aramızda M. Beck ile çalışmak zevkini tatmış olanlar, kendisinin memleketine ve Avrupa sulhü eserine yaptığı hizmetin ne derece kıymetli ve ne derece ivazsız olduğunu öğrenmişler ve takdir etmişlerdir.»

Bundan sonra başbakan M. Baldwin söz alarak büyük bir nutuk söylemiştir. Başvekil İngiliz - İtalyan münasebatından bahsettikten sonra demiştir ki:

«İspanya işlerine gelince, İngiliz hükümeti, İspanya anlaşmazlığının bu memleket hududları haricine sirayet etmesinin önüne geçmek için, ademi müdahale üzerindeki müsnet müzaheretini ile elinden gelen hiçbir şeyi deniğ etmemiştir.

Dünya sulhü eserine kalpten bağlı

bulunan büyük Britanya ile Polonya arasındaki sıkı işbirliğinin inkişafı karşısında İngiltere hükümeti şimdiden memnuniyet hissetmektedir.

M. Eden İngiliz dış politikasını pek yakında uzun uzadıya anlattı. Benim birkaç söz söylemek istediğim bir mesele vardır ve bu mesele, İngiliz hükümetinin bilhassa nazarı dikkate aldığı bir işe aiddir. Bu, Lokarno anlaşmalarının, yerini tutacak olan yeni bir muahedenin vücuda getirilmesi için beş garp devleti arasında bir içtima yapılmasını istihdaf eyliyen ve halen devam etmekte olan ihzari faaliyetidir.

Ümid edelim ki bu yeni muahede, Avrupa meselelerinin tanzimine doğru ilk merhaleyi teşkil eylesin. Ben, burada bulunan herkesin, halen yapılmakta olan noktaların teatillerinin müsnet ve mesud neticeler vermesi hakkındaki arzumuzu iştirak eylemekte olduklarından eminim.»

M. Baldwin, İngiltere - Mısır muahedesini hakkında şöyle demiştir:

«Bu muahede, Akdenizin şarkındaki beynelmül vaziyette devamlı bir istikrar unsurudur. Mısır, müttefikimiz

sifatiyle selâmlarım.»

Başbakan Montreux'de imzalanan Boğazlar mukavelesinden de bahsetmiş ve demiştir ki:

«İngiltere hükümeti, Montreux konferansının muvaffakiyetle neticelenmesine mühim surette yardım edebilmiş olduğundan dolayı büyük bir memnuniyet duymaktadır. Montreux konferansı, beynelmül meselelerin, tetkik ve münakaşa yolu ile halli hususunda mesud bir misal teşkil eylemektedir.»

M. Baldwin, nihayet, bütün Avrupanın silâhlanmasına işaret ederek ve bu keyfiyetin akla sığmaz bir delilik olduğunu bildirerek demiştir ki:

«Bu silâhlanma devam ederse muhakkak harp olur demiyorum. Fakat bu silâhlanmalar harbi herhalde daha mümkün kalmaktadır.»

M. Baldwin, nutkunun sonunda, harbin, nihayet anarşiye ve dünya ihtilâline müncer olacağını bildirmiş ve herkesi beynelmül anlaşmalarla silâhların azaltılmasına ve tahdidine davet etmiştir.

Hava hücumlarından korunma

Maskeler 19 buçuk liraya satılacak, dahiliye vekâleti yeni bir lâihya hazırladı

Ankara 10 (Telefon) — Hava hücumlarından korunma hakkında şimdiye kadar muhtelif tedbirler alınmış kurslar açılmış, şehirlerde ışık söndürme tecrübeleri yapılmış, ve zehirli gazların halk üzerindeki tesirlerini canlı bir surette gösteren sergiler vücuda getirilmiş konferans ve neşriyatta bulunulmuştur. Kısa zamanda çok iyi neticeler veren bu çalışmalara devam edilmektedir. Diğer taraftan Kızılâyın gaz maskesi fabrikası da bir müddet beri imalâta başlamıştır. Sivil halka mahsus gaz maskesi satışına yakında başlanacaktır.

Bu maskelerin 19 buçuk liraya kadar satılacağı anlaşılıyor. Bu fiyat maskelerin ecnebi memleketlerdeki satış fiyatından noksandır.

Dahiliye vekâleti bu tedbirlerle birlikte gerek vatandaşların gerek muhtelif müesseselerin hava hücumları karşısında itihaz edecekleri tedbirleri bir küll olarak ihtiva eden yeni bir kanun lâihyası hazırlamıştır. Projede gazlardan korunma, yardım teşkilâtı, ışık söndürme işleri ve sığınaklar hakkında hükümler vardır.

Kanun projesinde bütün vekâletlerin seferberlik şubesi müdürlerinden mürekkep komisyonda gözden geçirilecektir. Komisyon ilk toplantısını dahiliye vekâleti müsteşarı bay Sabrinin reisliği altında bu ayın 12 sinde yapacaktır.

Doktor Şaht

Cumartesi günü Berlinden tayyare ile Ankaraya gelecek

Berlin 10 (A.A.) — Millî banka genel direktörü ve millî ekonomi bakan vekili Dr. Schacht 14 ikinci teşrinde tayyare ile Ankaraya gidecek ve Cumhuriyet Merkez Bankası direktörünün Berlinden yaptığı ziyareti iade edecektir. Dr. Schacht Ankarada iki üç gün kalacak ve bu esnada alâkadâr makamlarla iki memleket arasındaki ticaret münasebetlerinin bugünkü hali ve müsnet inkişafı hakkında konuşmalarında bulunacaktır.

Doğu illerinde üniversite

Şark vilâyetlerinde bir üniversite kurulması düşünülüyor. Üniversitenin Van veya Diyarbakırda kurulması muhtemeldir. Üniversite doğu illerinin muhtaç olduğu ilim adamlarını yetiştirecektir.

Yugoslavya - İtalya

Bir Yugoslav siyasîsi: "Yugoslavya dostluk ve ittifaklarını terk edemez," diyor

Yugoslavyanın eski adliye nazırı M. Markoviç M. Musolininin son nutku hakkında bir makale neşretmiştir. Bu makalede deniliyor ki:

«Yugoslavyanın Balkanlarda ve orta Avrupada bir âmil olarak tanınması, İtalyan siyasetine yeni bir istikamet verilmesini icab ettirir. Halbuki, M. Musolininin nutkunda, böyle bir değişiklik yapmak arzusuna dair hiçbir emare yoktur.»

Bilâkis, Düçenin, İtalya ile Yugoslavya arasındaki «dostluk münasebetleri için yeni esaslar» dan bahsederken, daha ziyade, Yugoslavya siyasetinin değişmesini, onun an'anevi dostlukları ve ittifakları terketmesini ve Berlin - Roma mihverine iltihak etmesini düşündüğü anlaşılıyor. Eğer Düçenin teklifi böyle ise, bu, Yugoslavya için de, bütün Yugoslav milleti için de kabulü imkânsız bir tekliftir.

Seyrüsefer kanunu

Hazırlanan lâihya yakında meclise verilecek

Motörle işleyen bütün nakil vasıtalarına şamil olmak üzere yeni bir seyirüsefer kanun lâihyasının hazırlandığını evvelce yazmıştık. Dahiliye vekâleti bu hususta İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük belediyelerin fikirlerini sormuştur. Vekâlet bu lâihya ile bütün motörlü vesaitin tabi olacakları şartları, yayaların şehir içlerinde sokaklardan yürüyüş tarzını ve aynı zamanda yolların korunması çarelerini temin edecektir. Yolların korunma çareleri için lâihyaya ne gibi hükümler konacağı Nafia vekâletinden sorulmuştur. Kanun son şekline girmiştir. Yakında meclise verileceğine dair şehrimizin alâkadâr mahalline malûmat gelmiştir.

Averof Brendiziye gitti

Atina 10 — Averof kruvazörile dört Yunan muhribi, müteveffa kral Kostantin ile kraliçe Olga ve Sofinin nişanlımlı Yunanistanı getirmek için dün Brendiziye hareket eylemişlerdir.

Averof ile beraber veliahd prens Pol, prens Andre ve prens Hristo Foros ile prenses Heleni ve Katerin de beraber gitmişlerdir.

Yeni mebus namzetleri

Başvekâlet tezkeresi cuma günü mecliste okunacak

Ankara 10 (Telfon) — Büyük Millet Meclisi cuma günü toplantısında münhal olan beş mebusluk hakkındaki başvekâlet tezkeresi okunacaktır.

Kimlerin namzed gösterileceği hakkında şimdiden muhtelif sayıalar dönmekte ise de üniversite kadim diller profesörü Nazmi, eski dahiliye vekâleti müsteşarı ve şimdi Cumhuriyet Halk partisi heyeti âzasından Vehbi ve halk romancısı Hüseyin Rahminin bu nazmedler arasında bulunması en kuvvetli ihtimal dahilindedir.

Tebrik telgraf

Ankara 10 (A.A.) — Teşrinievvel inkilâbının 19 uncu yıl dönümü münasebetine dış işleri bakanı doktor Tefik Rüşdü Aras ile Sovyetler birliği dış işleri halk komitesi M. Litvinof arasında telgraflar teati edilmiştir.

Kara ve deniz kanunlarında değişiklik yapılacaktır

Ankara 10 — Kara ve deniz ticaret kanunlarında esaslı değişiklikler yapılmasına karar verilmiştir. Bu malûsatla bir komisyon teşkil edilmiştir.

Pamuk istihsalâtı

Nafia vekâleti sulama işini tanzim için proje hazırladı

Ankara 10 (Telfon) — Ege mm-takasında pamuk istihsalâtını arttırmak için sulama işlerini tanzim etmek üzere nafia vekâletince yeni bir proje hazırlanmaktadır.

Bilhassa Mendires, Gediz, Bakırçay ve Niğde hizasının geçmekte olan sulardan âzami surette istifade edilmesi için tedbirler alınmaktadır. Öğrendiğime göre başvekil İsmet İnönü bu hafta içinde nafia vekâletince hazırlanan projelerle bizzat meşgul olacaktır.

İranla müzakerede bulunacak heyetimiz Tahrandadır

Tahran 10 (A.A.) — Türk heyeti dün parlâmentoyu ziyaret ederek meclisin bir toplantısında hazır bulunmuştur. Heyet, bilâhare şehir kütüphanesini gezmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

İstanbulda sıtma

Şişli ve Teşvikiye taraflarında yüksek ateşle başlayan ve başka bir hastalık zannedilen vakalara çağrılan doktorlar, muayene neticesinde, bunun bir sıtma olduğunu teşhis etmişler diye yazdı gazeteler.

Her günlük hayatın dalgınlığı ve mesuliyetleri arasında, bilhassa o semtlerde oturuyorsanız, gözden kaçacak bir hâdise. Fakat «İstanbul» ve «sıtma» kelimelerini bir araya getirerek, delâlet ettiği mefhumlar üzerinde biraz zihin sarfederek düşününüz ve bundan daha garib bir yaklaşıma ve birleşme olup olamayacağına o zaman hükmediniz.

Sıtma denilince, akla üzerini sazlar kaplamış batakhklar gelir; insan oturmayacak hali yerler gelir; ve nihayet köyler gelir. Fakat tarihin yadigarı, Türkiyenin en kalabalık şehri, dünyanın en güzel bir merkezi ile sıtma hastalığını nasıl yanyana getirebilirsiniz? İşte biz buna da muvaffak olduk.

Gazeteler diyorlar ki şişli ve Teşvikiye taraflarında sıtmaya tutuldukları tesbit edilenler evvelce bu hastalığı çekmiş kimseler değilmişler. Zaten işin vehameti ve ciddiyeti de bundan ileri geliyor. Yoksa başka bir tarafta sıtmaya yakalanıp ta onun nöbetlerini İstanbulda çekmek bir dereceye kadar izah kabul eder. Fakat İstanbul içinde sıtmaya tutulmak?

Şüphesiz ki eğer, temin edildiği gibi, bu vaka sahi ise bir kaç seneden beri şişli ve civarını istilâ eden sivri sineklerin bir marifeti demek olacaktır. Aynı zamanda bir de azizlik. Çünkü, malûm ya, gazeteler şişli ve civarında sivri sineklerden bahsettikleri zaman, bu şikâyet tekzip edilmek istenilmişti. Sıtma hastalığı hayvancıkların hamil olmıyan sivri sinekler, kendi varlıklarını inkâr kabul etmez surette ispat ve teyid için, nerede bulmuşlarsa bulmuşlar, sivri sinek hastalığını yakalayıp kanımıza sokmuşlar demek oluyor.

Asırlardanberi sıtmanın saltanat sürdüğü koca koca havaliyi sıtma mücadelesi sayesinde o felâketten Türk himmetinin kurtardığını biliyoruz. Bu büyük ve şükran ile karşılanmağa lâyık azim ve muvaffakiyeti bildiğimiz içindir ki şimdi İstanbulun sıtma tarafından fethedilen âlemlerini görmek bizi hayret ve tessür içinde bırakıyor. Anlaşıyor ki İstanbulun meşhur sivri sinekleri hiç te ihmal edilecek, şakaya gelecek mahlûklar değilmiş. Onların içinde de sıtmayı nakledebilecek cinsler varmış. Şu halde tekziplerden, bilmezliğe ve görmemezliğe gelmelerden vazgeçerek sivri sinek mücadelesine ciddi surette başlamak sırası gelmiş sayılmaz mı? Akşamcı

Hariçten 20-30 bin ton çimento gelecek

Son zamanlarda çimento tedarikinde bazı güçlüklerle tesadüf ediliyordu. Haber aldığımız göre hükümet hariçten 20 - 30 bin ton kadar çimento ithaline müsaade etmeği kararlaştırmıştır.

Renkli bir filim dün gazetecilere gösterildi

Sakarya sineması yeni teknikolor usullerle yapılmış olan Mavi valster filmini dün gazetecilere göstermiştir. Teknikolor renkli filimlerde son u. sultür. Filimde bu usul muvaffakiyetle tatbik edilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Sığınaklar

Talimatnamede bazı değişiklik yapılacaktır

Hava hücumlarından korunmak için binalarda yapılan sığınaklar hakkında belediye fen heyeti bir talimatname yapmıştı. Talimatnamenin birinci maddesinde: «Yeniden yapılacak resmî ve gayri resmî binalarda lüzumu halinde muharebe gazlarına karşı sığınak olarak bir yer yapmak zorundadır.» diye bir fıkra vardır. «Lüzumu halinde» tabiri mühim görülmüştür. Bu tabir her bina için sığınak yapmak mecburiyeti olmadığı zannını vermektedir.

Talimatnamede, sığınakların nasıl yapılacağı anlatılırken bir yerinde: «Bina dahilinde münasip surette gazdan korunma mahalli tesis edilecektir.» deniliyor. «Münasip surette» tabiri de gaz sığınaklarının inşasında tereddüdü doğuran ikinci bir sebeptir.

Talimatname, büyük bahçelerde de hendekler açılmasını emrediyor. Fakat bu hendeklerin ebadı gösterilmemiştir.

Sığınaklarda tip vahdetini temin etmek ve tereddütleri ortadan kaldırmak üzere bu noktalar fen heyeti tarafından yeniden tedkik edilerek talimatnamede tadilat yapılacaktır. Bundan sonra talimatname tasdik edilme üzere şehir meclisine verilecektir.

Elektrik, havagazı

Ücretlerin ay başında tahsili düşünülüyor

Elektrik ve havagazı şirketleri tahsildarları, ayın gayri muayyen zamanlarında abonelerden abone bedeli istemektedirler. Bu yüzden bir çok abone sahipleri taksitlerini tehhürle vermektedirler.

Halbuki Ankarada elektrik ve havagazı taksitleri her ayın başında istenmektedir.

Bu ulusun şehrimizde de tabiki için nafia vekâleti şirketler baş müfettişliğine müracaat edilmiştir. Başmüfettişlik tetkikata başlamıştır. Tetkikat müsbet netice verirse taksitler aybaşı abonelerden istenecektir. İlk talepte vermeyenlere bırakılacak ihbarnameden sonra taksitler nihayet ayın onuna kadar tashil edilecektir.

İlk mektepler

Bir gazete, şehrimizde baş ilk mekteplerin lâğvedildiğini yazıyordu. Yapıtığımız tahkikata göre, İstanbul 40 nci mekteb binası tamire mühtaç görüldüğü için 52 inci mekteb ile birleştirilmiş ve bu mektepte çifte tedrisat usulü tatbik edilmiştir.

Üsküdar'da 41 inci mekteb binasında da tehlikeli vaziyet görülmüş ve bu mektebin talebesi civar mekteplere dağıtılmıştır. Beyoğlunda üç ay evvel 52 inci mekteb namile bir mekteb açılmıştır. Bu vaziyet karşısında bütün mintakalarda ilk tedrisat, tabii mecrasında devam etmektedir.

Küçük sanayi kongresi

İstanbulun delegeleri dün akşam Ankaraya gittiler

Küçük sanayi kongresi yarın Ankarada toplanacaktır. Bu münasebetle ticaret odası umumî kâtibi bay Cevad Nizami ve esnaf şubesi direktörü bay Kâzım dün akşamki trenle Ankaraya gitmişlerdir. Kongrede bulunmak üzere seçilen İstanbul mürahasları oda kâtibi umumisi ile arkadaşına refakat etmektedir.

Küçük sanayi kongresine çok ehemmiyet verilmektedir. Bu kongreden sonra hazırlanacak kanun lâyihası Küçük sanayide bir inkilâp yapacaktır.

Kongrede görüşülecek mevzular çok geniştir. Çırak, kalfa ve ustaların tastiki ve bunlara düşecek vazifelerin tabiki bu mevzuların başında gelecekler arasındadır. Çırak yetiştirme usulü ve bu üç sınıfın çalışma tarzları da ayrı ayrı tesbit edilecektir. Müstakbel Küçük sanayi kanununun tabikatında belediyelere de mühim vazifeler düşecektir. Küçük sanayi erbabının imtihan işleriyle yakından alakadar olup muvaffakiyet gösterenlere birer ehliyet vermek belediyenin vazifeleri arasına girecektir. Nihayet, büyük sanayide bir hazırlık teşkil eden küçük sanayinin inkişafı için ehliyetnamesiz küçük sanat erbabına iş öğrenip ehliyetname alması yolunda her türlü kolaylıklar gösterilecektir.

Ticaret odası küçük sanayi erbabının dileklerini tesbit ederek hazırladığı raporu iktisad vekâletine göndermiştir.

Dünkü sis

Kalamış vapuru bir motöre çarparak batırdı

İshak reisin idaresindeki Deryakuşu adındaki balık motörü dün sabah saat yedi buçuk sıralarında köprüye gelirken Sarayburnu önlerinde köprüden Haydarpaşaya gitmekte olan Akay idaresinin Kalamış vapuruna çarpmıştır. O sırada deniz üzerinde kesif bir sis bulunduğundan vapur kaptanı iyice yaklaşıncaya kadar motörü görmemiştir.

Vapur birdenbire motörü görünce yolunu çevirememiş ve bütün hızla motöre çarpmıştır. Bu çarpışma neticesinde motör parçalanarak batmıştır. Motörde bulunan İshak reisle diğer üç tayfa ve iki bin tane palamut balığı denize dökülmüştür.

Kazayı gören diğer kayıkçılar yetişerek İshak reisi ve üç tayfasını kurtarmışlardır. Denize dökülen balıkların pek azı çıkarılabilmektedir. Kazada etrafında zabita ve liman idaresi tahkikat yapıyor.

Orman talebesinin tetkikleri

Dün orman fakültesi talebeleri hocalarile birlikte kontrplâk fabrikasına Ayvansaraydaki Nur kalem fabrikasında tedkik ve denemelerde bulunmuşlardır.

Pek yakında İzmitteki kâğıt fabrikasını da gezeceklerdir.

Sanat mektepleri

Bu seneden itibaren malzemeyi mektep alacak

Sanat mekteplerinin çalışma tarzı bu seneden itibaren değişmiştir. Şimdiye kadar sanat mektepleri talebesi yaptıkları işlerin malzemesini kendileri tedarik etmekte idi. Bu suretle malzeme tedariki talebe için çok külfetli olduğundan bu usul bu seneden itibaren değiştirilmiştir. Şimdi sanat mektepleri talebesi için mütedavil bir sermaye ayrılmıştır. Bu sermaye ile talebenin işliyeceği işler için malzeme tedarik edilmektedir.

Bu malzeme ile hariçten sipariş alınmaktadır. Talebe halkın siparişleri üzerine çalışmaktadır.

Bu usul sayesinde hem halk piyasadana daha ucuza mal tedarik etmekte, hem de talebe malzeme tedariki külfetinden kurtulmaktadır.

Borsada vaziyet

Dün sterline iki kuruş düşük fiat verilmiş ve İngiliz lirası 613 - 616 kuruştan muamele görmüştür.

Fransız parası bir Türk lirası mukabil 17,14,75 frank ve İtalyan parası da 15,11,50 lîret olmak üzere muamele görmüşlerdir.

Altın, borsa haricinde dün beş kuruş daha düşerek 985 kuruştan muamele görmeğe başlamıştır.

Kadın meselesi

Galatada bir kişi ağır surette yaralandı

Galatada Çeşmemeydanında oturan Yusufun karısı Huriye dört ay evvel evinden ayrılarak Bostanbaşıda Mehmed adında birinin yanına gitmiştir.

Yusuf tahkikat neticesinde karısının yerini öğrenince evvelki gece Mehmedin evine gitmiş, karısını almak istemiştir. Bu yüzden Yusufu Mehmed kavgaya tutuşmuşlardır. Mehmed bıçakla Yusufu birkaç yerinden ağır surette yaralamıştır. Vakayı haber alan zabita Mehmed'i yakalamış, Yusuf hastaneye kaldırılarak tahkikata başlanmıştır.

İplik buhranından şikâyetler devam ediyor

İplik buhranından şikâyetler devam ediyor. İktisad vekâleti bu hususta tetkikat yapılmasını ve buhranı önleyici tedbirlerin tayinini ticaret odasına bildirmiştir. Oda derhal tetkikata başlamış, gerek İstanbuldaki fabrika ve gerek buhrandan şikâyet eden dokumacı esnafı ile temsalar yapmıştır. Ne gibi tedbirler alınması icabedeceği en kısa zamanda iktisad vekâletine arz edilecektir.

Ayrıca vekâletin de bu hususta tetkikat yapmakta olduğu haber alınmıştır. İplik buhranını önlemek için gümrük resimlerini indirerek hariçten iplik ithali şimdilik zarurî görülmektedir. İthalât daha ziyade piyasada bulunmayan iplik cinslerine inhisat etmektedir.

İSTANBUL HAYATI

İstanbulun saatleri

Geçen gün bir arkadaşla beraber hem ziyaret hem ticaret kabilinden Boğaziçine bir gezinti yapmağa karar verdik. Saat biri yirmi geçe Köprüden kalkan vapura binmek için Eminönünde buluşacaktık. Saat bir re çeyrek kala evden çıktım. Kendi saatimden şüphelendiğim için Beyazıda çıkınca oradaki saatlere de baktım. Üniversite kapısının iki yanındaki saatlerden birisi bire beş var, öteki on var. İkisi de benim saate uymuyor.

Caddenin ortasında direk üzerinde İş Bankasının kocaman kumbaralı saati tam biri gösteriyor. Tramvaya bândım. Yolda bir kaç saatçi dükkânının önünden geçerken baktım. Kimisi biri on geçiyor, kimisi bire on var. Sirkeci istasyonunun kuledeki saati tam «1» şu vaziyette nazaran bizim tramvay Beyazıddan Sirkeciye kadar zaman mefhumunun haricinde kalmış!

Yolda bir ahbabı gördüm. Tramvaydan inmek icab etti. Arkadaşla beraber yürüyoruz. Yeni caminin İş bankası tarafında duvardaki saatler gözüme ilişti. Sağdaki biri beş geçiyor, soldaki bire yirmi var. Eh, Bayazıddan Yeni camie kadar hep on dakika arasında bocalıyoruz. Kemerli geçtim. Tramvay durağında direğin tepesindeki kocaman saat tüylerimi diklendirdi. Biri yirmi geçiyor. Eyvahlar olsun vapuru kaçırдық. Demek ki Yeni cami kemerinin bir başından öte başına aşağı, yukarı on beş dakikada geçmişiz. Bir tanıdığa rastladım, telaşla sordum:

«— Saatiniz doğru mu?»

«— Elbette. Hiç yanılmaz..»

«— Şimdi saat kaç?»

Baktı.

«— Tam bire on var..»

Hoppala.. ayıkla bakalım pir'nein taşını. Yol arkadaşımı oralarda göremeyince Köprüye koştum. Ben merdivenleri inerken bizim vapur da düdüğü çalarak iskeleden ayrıldı. Köprüdeki Şirketin saatine baktım. Biri yirmi beş geçiyor. Merak ettim. Kadıköy iskelesine kadar yürüdüm. İskelenin kocaman saati biri on sekiz geçiyor. Düşünüyorum. Şu vaziyette her gün benim gibi kim bilir kaç zavallı aldanıyor?.. C. R.

Bir otobüs tramvayla çarpıştı, ön tarafı parçalandı

Çorluya gitmek üzere dün Sirkeci'den hareket eden bir otobüs Türbe önünden geçerken karşıdan gelen 16 numaralı tramvayla çarpışmıştır. Bu çarpışmada tramvayın ön tarafı ve otobüsünde yan kısmı parçalanmıştır. Kazada kimse yaralanmamıştır.

Yüksek tedrisat müdürü Ankaraya gitti

Üç gündün beri şehrimizde bulunan yüksek tedrisat umum müdürü Cevad dün Güzel sanatlar akademisinde meşgul olmuş ve Avrupa'dan yeni gelen profesörlerle görüşmüştür. Bay Cevad, dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

Yangın başlangıcı

Sultanahmedde Mehmed adında birinin oturduğu evde dün yangın çıkmıştır. İtfaiye haber alıp yetişinceye kadar evin bir kısmı yanmıştır. Yangın esnasında evde kimse olmadığından ateşin neden ve nereden çıktığı anlaşılmamıştır. Zabita tahkikat yapıyor.

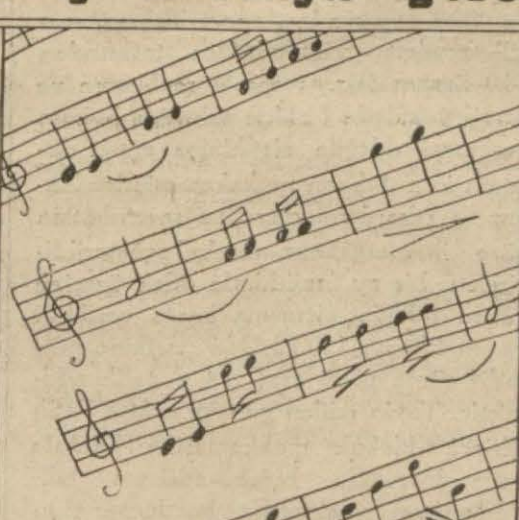
Bay Amcaya göre..

— Evvelki gün Yeşilay cemiyetinin toplantısında bay Amca...

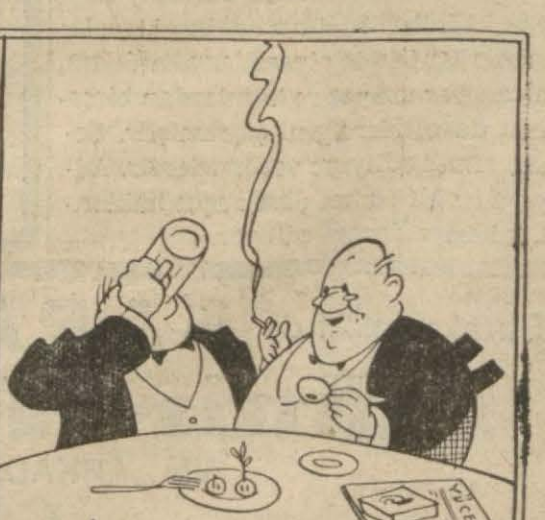
... İçki aleyhdarlarını çoğaltmak için herkes üstüne bir iş aldı...

... Musiki'deki behremden ötürü bana da, bir Yeşilay marşı yap, dediler...

... Fakat Yeşilayın ülküsünü musikinin hangi makamı, hangi usulü ile ifade edeceğim bilmem?

B. A. — Suzudil makamının ağır aksak usulü bu işe yarar sanırım!..

DÜŞÜNCELER:

BÜROKRASI

«935 mali senesinde Gaziantep'te idim. O yılın ikincikânun ayında İstanbul emrine verildim.

Gaziantep'te yol parası iki taksitte haziran ve ikinci teşrin aylarında alınır.

Ben, son taksit zamanı ikinci teşrinde iki taksit tutarı olan 4 lirayı birden vermiştim. Bu suretle 935 senesi yol parasından - nereye gidersem gideyim - muaf tutulmam gerekecekti.

Oysa ki...

Oysa ki İstanbul'da ikinci taksit mart ayında verilmiş.

Ben mart ayında Gaziantep'ten İstanbul'a nakledilmiş olduğumdan İstanbul belediyesi bu parayı - ikinc-

General Eydeman

Türkiyede gördüğü iyi kabulden ve ordumuzdan hararetle bahsediyor

Moskova 10 (A.A.) — Assoaviakim kurulu başkanı general Eydeman Moskova'ya dönmüş ve Tas ajansına aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Türk topraklarına vardığımız dakikadan itibaren, kendimizi, yalnız «Türkkuşu» tarafından değil, fakat aynı zamanda hükümet ve ordu tarafından da vücuda getirilen has-satan dostane bir hava içinde hissettik. Türkiye'yi ziyaretimiz, Türk-Sovyet dostluğunun canlı bir tezahürü halini almıştır.

Bu ziyaretimiz esnasında Türkiye'de havacılık sporunun inkişafı yolundaki büyük muvaffakiyetleri de görmek fırsatını bulduk. 29 teşrin-e evvelde «Türkkuşu» başarılarını tam surette göstermiştir. On binlerce kişiden mürekkep bir halk kütle-si, tayyareci bayan Sabihanın yüksek ve mükemmel hava hareketlerini büyük bir heyecanla seyretmiştir.

Havanın müsait olmamasına rağmen paraşütçüler, parlak bir grup atlayışı yapmışlardır. Plönörçüler de kendi sanatlarındaki yüksek meharretlerini göstermişlerdir. O gün aynı zamanda Türk ordusunun havacılık alanındaki büyük muvaffakiyetlerini de gördük. Eskişehir hava üssüne mensup pilotlar, bir seri yüksek ve mükemmel hareketler yapmışlardır.

Türk ordusunun gittikçe daha ziyade tekemmüle doğru muvaffakiyet ve sebatla çalışmakta olduğunu, Türkiye'yi bu kısa ziyaretimize rağmen, anlamış bulunuyoruz. Bunun, bilhassa İstanbul garnizonu manevralarında müşahede eyledim.

Şurasını da bilhassa tebarüz ettirmek lazım gelir ki Türk hükümeti, vaktile Türkiye'de hemen hemen hiç mevcut olmayan endüstrinin inkişafı sahasında çok büyük bir gayret sarfetmektedir.

Madrid, asilere mukavemet göstürüyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ŞİDDETLİ MUHAREBELER

Paris 10 — Madrid etrafındaki muharebeler çok şiddetlidir. Milisler büyük bir inadla harp ediyorlar. Birçok defalar mukabil taarruza geçmişlerdir. Asiler tebliglerinde bu taarruzları taredtiklerini bildiriyorlar.

Bugün asilerin beş tayyaresi gaz fabrikasına 15 büyük bomba atmıştır. Hükümetin tayyareleri asilerin bir tayyaresini düşürmüştür.

Sevil radyosunun tebliğine göre asiler Manzanares nehrinin sağ sahilini tahkim ediyorlar. Madrیده asil büyük hücum buradan yapılacaktır.

Havas muhabiri Carabanchel Alto karargahını gezmiştir. Burada milislerin kuvvetle yerleştiklerini görmüştür. Hükümetin topçu kuvvetleri Alcoreon, Pozuelo köylerini bombardıman etmiştir. Bu iki köy yanmıştır.

SOKAK MUHAREBESİNE HAZIRLIK

Madrid 10 (A.A.) — Beşinci milis alayının halka hitaben neşrettiği emir-namede, ezcümle deniliyor ki «Eğer asiler Madrیده girerlerse Mad-

ci defa - maaşından kesti.

Bir dilek verdim. Meseleyi anlat-tım. Ben «Gaziantep'te yol paramı verdim» dedim.

Dilekçe Antebe gönderildi. Orası cevap verdi. Burası cevapta noksan bulup yine oraya sordu. Orası yine cevap verdi. Burası yine sordu. İlâh.. Yani sekiz dokuz ay geçti böylelikle. Ben ise, ne Anteb'in aldığını ne buranın kestğini geri alamadım.

1 — İyi iş altı ayda çıkar, derler. Ben sekiz ay bekledim.

2 — Buna ne derler?»

Cevab:

— Eski ismiyle kırtasiyecilik, asri soy adile Bürokrasi...

Orhan selim

İthal memnu ilâç

Adapazarlı doktor Hüseyin Hüsnünün muhakemesine dün başlandı

Muayenehanesinde ithali memnu ilâç bulundurduğu ve bunları müşterilerine satmak suretile kaçakçılık yaptığı iddiasile mevkufen şehrimize gönderilen Adapazarı doktorlarından Hüseyin Hüsnünün muhakemesine dün dokuzuncu ihtisas mahkemesinde başlanmıştır. Adapazarında Yenicami karşısında 1 numaralı evde oturduğunu 1298 tevellütü olduğunu, serbes doktorluk yaptığını tıbbiyeden mezun bulunduğunu söyleyen suçlu hükümeti cumhuriye teşekkül etmeden evvel bu ilâçları nümune olarak Avrupadan getirttiğini, fakat müşterilerine kullanmadığını, hastaları için İstanbul ecza depolarından birinden ayrıca ilâç getirttiğini, Adapazarında müşterilerinin günden güne artmasından dolayı doktor arkadaşlarının kendilerini çekemediklerini ve hakkında iftiraya başladıklarını, eczacıların da bu doktorlara uyarak hastalarına ilâç vermediklerini söylemiştir.

Doktor bu sözlerini bitirince cebinden bir mektup çıkmış ve mahkemeye vermiştir. Avukat Boşnak Ahmed imzasını taşıyan bu mektupta, oğlunun hayatını kurtardığından doktor Hüseyin Hüsnüye teşekkür edilmektedir.

Bazı şahidlerin dinlenmesi ve suçlunun bundan sonraki duruşmalarının gayrimevkuf olarak yapılmasına karar verilmiştir. Muhakemeye bu ayın 26 sında devam edilecektir.

Gaziantep'te telefon tesisatı

Gaziantep (Akşam) — Bir sene evvel yapılması posta ve telgraf idaresince kararlaştırılmış olan telefon tesisatına başlanmıştır. Tesisat bu ay içinde tamamlanacaktır ve şehrimiz en medeni bir ihtiyaca daha kavuşmuş olacaktır.

Kars - Hopa yolu yapılacak

Artvin 10 (A.A.) — Kars - Hopa yolu güzergâhi devlet yolları arasına alınmıştır. Bu yolların yapılması Çoruh vilâyetinin iktisadi kalkınmasında mühim bir rol oynayacaktır.

Kadınların askerliği

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

— Askerlik mükellefiyetine dahil olmaları sefer halinde devlet mekanizmasının muhtelif sahalarında çalıştırılması hakkında esasları ihtiva eden bir lâyiha vekâletimize de verilmiş ve vekâletin noktai nazarı ilâve olunarak başvekâlete gönderilmiştir. Bu lâyihamın tedkiki için henüz bir komisyon kurulmuş değildir. Böyle bir komisyona riyaset edeceğim hakkındaki haberi ben de gazetede gördüm. Bu haber ayın 13 ünde toplanacak ve hava hücumlarından korunma hakkında vekâletimizce hazırlanan projeyi tedkik edecek olan komisyondan galat olsa gerektir.

Evelce de bildirdiğim gibi dahiliye müsteşarının bu beyanati ile de anlaşılıyor ki bugün için mevzuu bahsolan mesele kadınların fillen askere alınması değil, seferberlik halinde askerlik çağındaki erkekler vazifeye çağırıldıkları zaman geride kalacak işlerin görülmesinde askerlik mükellefiyetinden hariç olan erkekler gibi kadınlardan da istifade olunmasıdır.

Efgan harbiye veziri Kâbile hareket etti

Tahran 10 (A.A.) — Efgan harbiye veziri Mahmud han, Mazenderan - Meshed yolu ile Kâbile hareket etmiştir.

SİYASİ İCMAL

Viyana toplantısı

İtalya, Avusturya ve Macaristan devletleri, iktisadi cihetten kendilerini aralarında tevâzülde bulunmak ve müsterek bir dış politika takip etmek üzere Romada akdettikleri protokol mucibince vakit vakit vaziyeti gözeterek ve yeni tedbirler almak üzere Romada toplantı yapıyorlardı. Fakat üç devlet Haricîye nazırının hep Romada toplanmaları bu iktisadi ve siyasi birliğe İtalyanın himayesi altında bir teşekkül rengi veriyor ve Macaristanla Avusturyayı İtalyaya tâbi ikinci derecedeki hükümetler derecesinde gösteriyordu.

Almanya ile İtalya Avusturya meselesi üzerinde uzlaşıp Avrupa ve dünya politikasında cephe birliği yaptıkları sonra Avusturya ile Macaristanın İtalyaya tâbi görünmesinde bir mâna kalmamıştır. Bilâkis bu iki devletin İtalya kadar Almanya ile de teşriki mesaide bulunabileceklerini göstermek icap etmiştir. Bunun için Roma protokoluna dahil üç devletin yeni toplantısının Viyanada yapılması kararlaştırılmıştır.

Bu konferans yarın başlıyor. Bu üçler toplantısının Almanyanın aleyhinde oluyacağını anlatmak için bu konferansa iştirak edecek İtalya Dışbakanı Kont Ciano daha evvel Berline gitmiş ve orada Almanya Dışbakanı ve daha sonra M. Hitler ile görüşmüştü. Viyana konferansının akabinde de Avusturya Dışbakanı Dr. Şmit Berlini ziyaret edecektir. Viyana konferansı evvelce üç devlet arasında sefirler vasitasile iktisadi ve siyasi meseleler hakkında verilen kararların münasip birer suretle dünyaya ilânından başka bir maksat gütmemektedir. Bu kararlardan şüphesiz evvelce Almanya haberdar edilmiş ve kendisinin rey ve muvafakati alınmıştır.

Binaenaleyh Viyanada zahirde üçler ve hakikatte dörtler toplantısı yapılıyor. Avusturya dün İtalyaya tâbi görünüyordu. Bugün müstakül görünüyor. Fakat hakikat halde Avusturyayı İtalyaya bağlayan rabitalar tamamiyle çözülmüştür. İtalya Avusturyadaki faşist teşkilâtı Heimwehr'lere dayanıyordu. Avusturya başvekilî olup şimdi ortaksız diktatörü bulunan Dr. Şuşniç evvelâ bu teşkilâtın başında bulunan prens Starhembergi kabineden uzaklaştırmıştı. Daha sonra bu yeni teşkilâtını dağıttı. Ahiren kabinesini tadil ederek Heimwehr'lerin kabinede bulunan adamlarını uzaklaştırdı.

İtalyanın dayandığı teşkilât kökünden yıkılarak Almanyanın Avusturyadaki kolu olan Naziler meydana boş bulmuşlar ve fevkalâde faaliyetlere başlamışlardır. Yani hakikatte vaziyete Almanya hâkimdir.

ASKERLİK BAHİSLERİ:

Kadınların askerliği

Modern harp o kadar umumileşmiştir ki; evi yanan kadın nasıl kovaya saldırırsa, bütün memleketi tutuşacak olan kadının millî müdafaa işine koşması da o kadar zaruridir

Askerî muharririmizden:

Bu iş artık bir vodvil mevzuu olmaktan çıkmıştır. Kadın muharebe sahasının tesirinin dışında kaldığı müdetçe ondan müdafaa işine karışması istenilmemiştir. Fakat muharebenin bütün memleket ve bütün memleket içindeki insanlara teşmili artık kağılmaz bir hakikat olduktan sonra onu müdafaa işinden dışarda tutmak demek, evi yanan bir kadına sen kadının, bu yangına su dökme demeye benzer.

Hayır, artık günlük hayatımızda bile «lâtif» ve «gayri lâtif» diye iki sınıf ayırmadığımız nüfusumuzun yarısını, sakim bir âdete kapılarak, milletin en mukaddes işi olan müdafaa vazifesinden dışarda tutamayız. Bunu bilhassa şu cihetten yapamayız ki, maddî ve manevî bütün kudretlerle ortaya atılan, kadın, çocuk, hattâ kabiliyetli 55 lik yaşlıları bile cepheye sürmek isteyen milletler karşısında biz yalnız bir yarımızla çalışırsak muvafakiyetimiz şüphelye girer. O halde kadının askerlik ve müdafaa vazifesini daha bugünden erkeğinki kadar kati bir zaruret olarak görmek şarttır. Bunu esas bir prensip olarak kabulden sonra kadının askerlik ve müdafaa işinde üzerine ne gibi vazifeler alabileceğini münakaşa etmek mümkündür:

Bir defa harp ve seferberlik zamanında müdafaa ve askerlik hizmeti iki kısma ayrılır:

1 — Cephe hizmet.

2 — Cephe gerisinde hizmet.

Ordu, koldur ve tümen dahilindeki cephe gerisi hizmetleri de dahil olmak üzere (meselâ kollar, katarlar ve saire) bütün memlekette bu iki çeşid hizmette çalışanların mevcudünü birbirine müvâfi kabul edebiliriz. Yani bir milyon kuvvet çıkararak bir memlekette bu kuvvetten en az beşyüz bin kişisi memleket dahilinde sanayi, ziraat, nakliye, yol inşaatı memleket dahilî müdafaa (meselâ havaya karşı veya inzibat için) hastane, menzil, ordu ve kolordular gerisinde nakliyat ve diğer bütün cephe gerisi hizmetlerinde çalışır ve bunların mevcudu bizzat cephe-de top ve tüfek kullananlar mevcudundan belki fazladır, fakat aşağı değildir. Bu nisbet katliyen fazla görülmemelidir. Büyük harpte Fransızlar bütün gayretlerine rağmen cepheye yalnız tümenlerinde 9000 muharibe karşı 3000 gayri muharip, İngilizler ise 9000 muharibe karşı 5000-6000 gayri muharip insan kullanmışlardır. Yani yalnız tümen dahilinde en asgari nisbette cephe gerisi hizmeti % 25 den aşağı değildir. Bir de tümenden geriye doğru ve büyük menzil ve dahil memleket hizmetleri nazarı itibare alınırsa ordunun ve iç memleketin cephe gerisi hizmetlerinde çalışanların mevcudu % 50 den bile fazla olur. Bir defa kadınlar bu % 50 hizmetin her şubesinde, her kısmında rahat rahat iş görebilirler.

Diğer muharip olan kısma geçelim: Muharebenin bugünkü şekli bütün ordu efradının süngü süngüye düşmanla karşılaşmasını icap ettirmez. Meselâ tayyarelere ateş eden topları, çok uzakta mermi gönderen demiryolu toplarını düşünelim. Bunlar bugünün en dakik hesap ve otomatik makineleri üzerindeki bir sürü ince işten sonra tek bir düğmeye basmak veya tek bir tetiğe dokunmakla vazife görürler. Bu iş kadınlar neden yapmasınlar? Bunlarda ne haddin fazla kuvvet ne de normalden üstün cesaret istenilir. Binaenaleyh hasta ve sakat olmayan kadın da erkek arkadaşları gibi pekâlâ bu vazifeyi görür. Halbuki bundan sonra memleket dahilinin hava hücumlarına karşı müdafaa için top, şilidak, dinleme, haber verme hizmetlerinde kimbilir kaç defa on binlerce insan kullanılacaktır. O halde bizzat muharip sınıfların bir hayli şubesinde de kadın millî müdafaa işini görebilir.

Kala kala ordunun diğer bir kısmı kalyor ki, burada insanlar düşman karşısında süngüsü, mizrağı, makineli tüfeği veya tüfeğile iş görür. Bunlarda hakikaten büyük cesaret, fazla vücud

mukavemeti ister. Başka türlü bu işler görülemez. Bunun miktarını bütün millî müdafaa hizmetinde çalışanların % 30-35 şî olarak kabul edebiliriz. Yalnız bu kısım içerisinde ki, kadınların hakkile hizmet görüp göremeyeceği mevzuu bahis olabilir.

Ben ne doktor Mazhar Uzman gibi kadının dört haftadan üçünde anormal olduğunu iddia edecek kadar kadının zâafına kanım. Ne de fememistler gibi kadının erkeğin yapabileceği her işi aynı kuvvet ve kudrette yapacağını iddia edebilirim. Esasen bu hususta salâhiyet sahibi de değilim. Yalnız bildiğim noktalar şuralardır ki, İstiklâl savaşında benim bölükte hizmet etmiş olan nakliyecî köylü kadınları muharebe esnasında dahi periyod zamanlarını ileri sürerek hizmetten kamyonlardı. Sonra Yörük kadınlarının bir pınar başında doğruduktan ve yavrusunu suda yıkadıktan sonra kabilesinin arkasından yürüyüp İti-hak ettikleri de çok defa dinledik. O halde bugün kadında büyük bir zâaf olarak görünen birçok şeyler var ki; belki bunlar yeni bir tarz yetişme, spora idman sayesinde ortadan zail olabilir. Bu hususta kızıl ordudaki kadın taburları, İspanyada sağ ve solda silâha sarılmış olan sinyoritalar bize fikirler verebilirler. O halde en son olarak geri kalan % 30-35 kısım içinde de kadının ne dereceye kadar yer alacağı araştırılıp zamanla bir neticeye varılabilir.

İş buraya gelince kadının en mukaddes vazifesi olan çocuk yetiştirme bahsi göz önüne dikilmeye imkân var mı? Doğru, harp esnasında da bir memleket çocuk ister ve zayıf ancak bununla telâfi olunabilir. İyi amma harp esnasında nasıl insanların yiyeceğini, topları atacağı hesap edilerek onun için yalnız kadın değil birçok sıhhatli ve genç erkekler bile bir plân altında geride bırakılıyorsa, zayıf telâfi için çocuk yetiştirme kaygusu ve hesabı neden icap eden kadınlardan geride bırakılmıyor? O halde millî müdafaa işine yalnız çocuk yapmayan veya evli olmayan kadınlar alınır da, kadının bu hakikî ve mukaddes vazifesini yapmakta olanlar geride terk olunur. Daha adilâne bir tasnif değil mi?

Hülâsa kadın asker olmadan 1,5-2 milyon kuvvet çıkarırsak, kadının askerlikle beraber bir miktar 3-4 milyona yükselir. Türk milletinin hayat ve memati mevzuu bahis olduğu dakikalarda bizzat o milletin fertlerinden olan kadınlar da bu azim kuvvet farkını görmemezlikten gelmezler. O halde yarınki hayat mücadelesi için kızlarımızı nasıl oğullarımızdan bir parmak geride kalmamak şartile hazırlıyorsak veya hazırlamamız lazımsa, yarınki millî müdafaa kayguları için de kadınlarımız erkeklerimiz kadar hazırlanmalı ve bu yol şimdiden tutulmalıdır. Aksi halde vaziyet yukarıda da dediğim gibi evi yanan kadının sırf kadınlığını düşünerek kovaya sarılmaması kadar garip olur.

M. Şevket

İstanbul Nafia şirket ve müesseseleri baş müfettişliği

İzmir (Akşam) — İzmir nafia şirket ve müesseseleri komiseri bay Süruri Devrimer, vazifesindeki muvaffakiyeti takdir edilerek nafia vekâletince terfian İstanbul nafia şirket ve müesseseleri baş müfettişliğine tayin edilmiştir.

B. Süruri Devrimer

Bay Süruri Devrimer, İzmirde pek az bulunduğu bu vazifede muvaffak olmuş, şirketlere, halkın lehine birçok şeyler yaptırmış, elektrik tarifelerini indirtmiştir. İstanbuldaki vazifesinde de muvaffakiyetler dileriz.

B. Süruri Devrimer

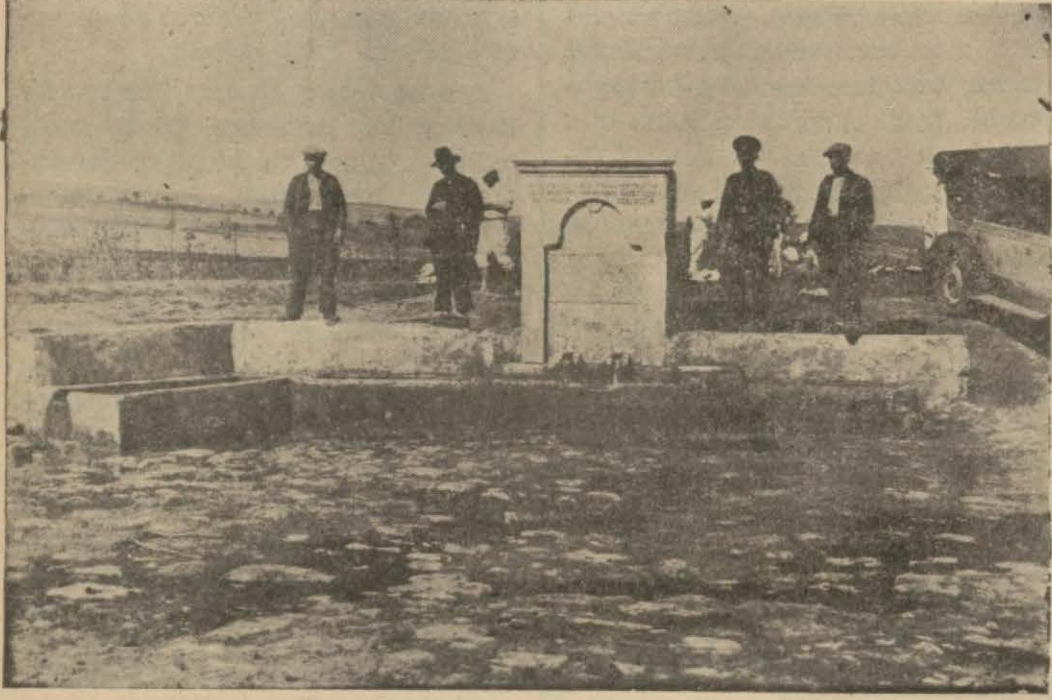

MEMLEKET HABERLERİ

Tekirdağ bu sene ne kadar zahire çıkaracak

Mühim yolların tamiratına başlandı

Tekirdağ panayırı çok canlı oldu

Tekirdağ panayırının kurulduğu Meraçşeme mevki

Tekirdağ (Akşam) Tekirdağın bu seneki hububat rekoltesi şu suretle tesbit edilmiştir: Buğday (20.000) arpa (10.000) kuşyemi (80.000) mısır (220.000) yulaf (8000) keten tohumu (40.000) nohut (25.000) çuval olarak hesaplanmıştır. Yıllardanberi para etmeyen fiğ maddesinin bu sene iyi fiat edışı köylüyü çok sevindirmiş ve bu haber bütün Trakya bölgesine yayılmıştır.

Borsaya her gün 10 - 15 bin ton fiğ gelmekte ve dört kuruşa kadar satılmaktadır. Bu yıl yabancı ülkelere 50.000 çuval fiğ ihrac edileceği tahmin olunmaktadır. Bu hafta Tekirdağ zahire ve ticaret borsasında satılan hububat fiatları şunlardır: Buğday 6.12, arpa 3.26, yulaf 3.37, mısır 3.08, kuşyemi 10.33, keten tohumu 8.14, nohut 8.20, çavdar 3, kaplıca 2.38 kuruştur.

YOLLARDA FAALİYET

Merkezi vilâyete kazaları bağliyan işlek ve önemli yollarımızdan Malkara, Hayrebolu, Muradlı ve Saray - Çerkesköy yollarında esaslı tamirat ve inşaat faaliyeti ilerlemektedir. Bilhassa bu yolların kısmı geçit vermeyen yerleri düzeltilmektedir.

POSTANE DERDİ

Tekirdağ postanesi pek sapa ve hiç uğrak olmıyan bir yerde bulunuyor. Bu yüzden halk senelerdenberi çok müşkülât ve eziyet çekmektedir. Her

memlekette postanelerin çarşı ortasında ve piyasa yerlerinde olması icab ederken Tekirdağ postanesi nasilsa şehrin kenar ve tenha bir semtinde kalmıştır. Postanenin böyle bir yerde bulunması hem kendi zararını ve hem de memurların ve bütün halkın hiç bitmeyen şikâyetlerini mucib olmaktadır. Tekirdağ postanesinin de hükümet civarına veya çarşı etrafına nakline müsaade edilmelidir. Bu hususta hiç bir gayretin ve fedakârlığın esirgenmemesi icab etmektedir.

HAVA KURUMU İŞLERİ

Trakya bölgesinde ve Tekirdağ havasında hava kurumu işlerini inceleyen hava kurumu müfettişi B. Emin Ali Yaşın bu hafta da Malkaraya giderek mahalli hava kurumu işleriyle ve bu meyanda yer ürünü ve üye kaydıla meşgul olmuş ve oradan Şarköye de uğruyarak incelemelerini bitirdikten sonra Çanakkale bölgesine geçmiştir.

TEKİRDAĞINDA PANAYIR

Her sene olduğu gibi bu yıl da Tekirdağ panayırı 5 ilkteşrinde açılarak 3 gün devam etmiş ve panayır Tekirdağın yarım saat uzakta meraçşeme mevkiinde kurulmuştur. Bu sene panayıra köy ve ilçelerden çok ziyaretçi geldiğinden panayırdaki alım satım işleri de o derece hararetlenmiş, hububat, hayvanat ve türlü eşya üzerine muamele yapılmıştır.

Bir ayı iki kişiyi öldürdü

Çapakçurun Kös köyü ormanında bir mücadele

Çapakçur (Akşam) — Kös köyünden bir köylü on beş gün evvel ormana giderken bir ayının hücumuna uğramıştır. Bu mücadele esnasında köylü, ayı tarafından hafif bir surette yaralandığı halde korkusundan ölmüştür.

Bu hadiseden on gün sonra ölünün amcazadesi 35 yaşlarında Akıt ormana odun kesmeğe giderken iki ayının hücumuna uğramıştır. Ayılar, Akıtın elindeki baltayı aldıktan sonra kendisini yere yatırarak vücudunun on beş yerinden ağır surette yaralamışlar ve kaçmışlardır.

Yaralı köylü Çapakçura getirilerek muayene ve tedavi evine yatırılmış ise de yaraları iltihaplandığından iki gün sonra o da ölmüştür. Çapakçurun ormanlarında çok miktarda ayı ve kurt vardır.

Gaziantep belediyesinin muvaffakiyeti

Gaziantep (Akşam) — Belediyenin son üç aylık muhasebe bilançosu büyük bir muvaffakiyet göstermektedir. Bu müddet içinde (41250) lirayı geçmemesi lâzımgelen varidat (53000) lira olarak kaydedilmiştir. Bütçenin 165 bin lira üzerinden hesap edilmiş olmasına rağmen varidatın ikiyüz bin lirayı geçeceği anlaşılmaktadır. Muhasebe şefi Ruşen Özden takdire şayan bir muvaffakiyet elde etmiştir.

Izmir fuarı

Beş senelik bir çalışma programı hazırlandı

Izmir (Akşam) — İzmir fuarının müttekâmil bir hale getirilmesi için fuar komitesi tarafından beş yıllık mühim bir plân hazırlanmıştır. Fuar sahasında yapılacak inşaat, yıllara taksim edilmek suretile beş yıl içinde tamamlanacaktır. Bu yıl, beton yollar ve park ile ağaçlandırma işlerinin tamamı yapılacaktır. Paraşüt kulesi inşaatı da bitecektir.

Bu yıl Atatürk devrim müzesi ile sağlık, toprak ürünleri müzeleri inşaatına da başlanacak, kültür parkın bir kısmında hayvanat bahçesi vücuda getirilecektir. Kapalı yüzme havuzunun da inşaatına bu yıl başlanacağı tahmin ediliyor.

36,000 metremurabbalık saha üzerinde yapılacak bu inşaatın sonra İzmir fuarı, dünyanın en müttekâmil fuarı olacaktır.

Yugoslavya ile ticarrt

Son anlaşmanın metni gümrüklere bildirildi

Türk - Yugoslav yeni ticaret anlaşmasının 5 teşrinisaniden itibaren meriyete girdiği Türkofis ve gümrüklere bildirilmiş ve anlaşmanın metni gönderilmiştir. Yeni anlaşma bir seneliktir. Bu müddetin hitamından iki ay evvel herhangi bir taraf feshetmediği takdirde anlaşma yeniden bir sene daha kendiliğinden temdid edilmiş olacaktır.

Yeni anlaşmanın esaslarına göre, her iki memleket yekdiğerine karşı en ziyade müsaadeye mazhar millet usulünü tatbik edecektir. Bu suretle ithalât, ihracat, emtianın antrepolara nakli, transit, tarife tefsiri ve bütün bunlara mümasil muamelelere şamil olmak üzere anlaşma en geniş mânada tanzim ve kabul edilmiş bulunmaktadır.

Yugoslav eşyası için bir serbest ithal ve bir de kontenjan listesi mevcuttu. Yugoslav malları ayrıca umumî rejimimizden de istifade edecektir. Memleketimizin ihracatı ise anlaşmanın en şayanı dikkat noktasını teşkil etmek üzere tamamen serbestçe ve hiç bir kayda tâbi olmaksızın Yugoslavyaya gidecektir. Her iki tarafta da bilcümle tediyat klering yolu ile yapılacaktır. İthalât ihracat ta fab kıymetler üzerinden hesap edilecektir. Şehadetnameler ikişer nüsha olacaktır.

Fırat ve Murat nehirlerinde tetkikat

Çapakçur (Akşam) — Burada havalar mutedil gidiyor, ara sıra yağmur ve dolu yağıyor. Genç ve Tunceli dağlarına bol kar yağmıştır. Buna rağmen otomobil seferleri devam ediyor.

Müfettişi umumî general Hüseyin Alpdoğanın gönderdiği su ve elektrik mühendisleri Çapakçura gelerek Fırat ve Murat nehirlerinde tetkikat yapmışlar, sandallarla nehrin şelâleli kısımlarını gezmişler, suyun mikdarını ve bunlardan istihsal edilebilecek elektrik kuvvetini ölçmüşler ve sonra Paloya gitmişlerdir.

Gaziantep tayyare cemiyeti başkanlığı

Gaziantep (Akşam) — Açılan tayyare cemiyeti bura şubesi başkanlığına bayan Fehime Ünver seçilmiştir.

Suşehrinde Cumhuriyet bayramı

Suşehri (Akşam) — Bu sene Cumhuriyet bayramı burada çok parlak surette kutlanmıştır. Cumhuriyet meydanında beş binden fazla halk toplanmıştı. Bir çok nutuklar söylendi, bu münasebetle alınan radyo da işlemeğe başladı.

KADIN KÖŞESİ

Kadife şapkalar

Bu sene kadife şapkalar fazla rağbettedir. Ekseriyetle bunların kenarları altın veya gümüş sırma ile işlenmektedir.

Yeni fenerler

Tahlisiye idaresi ikinci bir beş senelik program hazırlıyor

Tahlisiye umum müdürlüğü beş senelik plân dahilinde çalışmalara devam ediyor. Çanakkalede Galata burnuna ve Edremitte Baba burnuna konacak fenerler ihale edilmiştir. Fenerlerin yapısını üzerine alan müesseseye inşaatı en kısa zamanda bitirmesi şart konacaktır. Bu iki fener için 936 bütçesinde 60,000 liralık tahsisat ayrılmıştır. 936 bütçesle ayrıca bir de motörlü can kurtaran ismarlanacaktır. Beş senelik faaliyet programının üç senesi bitmektedir. 938 senesi içinde program tamamen tatbik edilmiş olacaktır. Fakat bu beş yıllık çalışmanın ihtiyaçları tamamen karşılamıyacağı şimdiden anlaşılmalı ve ikinci bir beş senelik program daha hazırlanması kararlaştırılmıştır. Bunun için memleketimizdeki bütün sahillerde tetkikler yapılarak bütün noksanlar tesbit edilecektir. Bu suretle ikinci beş yıllık plânın tatbikile sahillerimiz baştan başa tahlisiye aletlerle teçhiz edilmiş olacaktır.

Şimdiye kadar yapılan çalışmalara 400,000 lira kadar para sarfolunmuştur. On senelik faaliyet esnasında 1,500,000 lira sarfetmek icab eyliyeceği tahmin edilmektedir. Bu bir buçuk milyon liranın 700,000 liranın fazlası birinci beş yıllık programın tatbikinde harcolunacaktır.

Egede tütün satışı

Izmir 10 (A.A.) — Tütün satışı memnuniyeti mucib bir şekilde devam etmektedir. Ege bölgesinde bugün akşama kadar satış mikdarı 15 milyon kiloya yaklaşmıştır. Bu mikdarın dört milyonu Akhisar, üç milyonu Ödemiş, iki buçuk milyon kilosu Muğla ve bir buçuk milyon kiloya yakın Bergama, bir milyona yakın da Tirede satılmıştır.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman

Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 19

Ve ona eskisi gibi, evliliklerinin ilk yıllarında yaptıkları gibi bir gece gezintisi teklif etmişti. Hattâ şimdi karısının kullandığı kelimeler bile kullandığına tekerrür ediyor gibiydi.

Evet, o gece pek tabii görünmüyordu.

Yattıktan sonra karısının bir zaman dalgın, eli şakağında düşündüğünü görmüş, sonra kendisi uykuya dahvermişti.

Ve ondan sonra karısının yüzünü görmek kısmet olmamıştı. Fakat bu neticeyi nasıl tahmin edebilirdi?

Rıza Sedad arkadaşının dalgınlığını görünce bir cigara daha uzattı: — İç bakalım çelebi. Dün geceki içtiklerine benzemese de zarar yok!

Ahmed Melih müteessirdi.

Gözlerinde ince bir sis belirmişti. Dün geceyi hatırlatan arkadaşına acı acı baktı.

Rıza Sedad gülümsedi:

— Ne bakıyorsun. Dün gece vaziyeti sana haber vermeye kıyamadım. Çünkü nasıl olsa bir şey yapmağın imkânı yoktu. Bir gecelik eğleneni ze-

hirlemeğe ne lüzum vardı. Dünya böyledir işte, hani ne derler. Gün doğmadan meşmei şebden neler doğar. Hiç akla gelecek şey miydi bu.. Kadınlar muammadır azizim. En akli başında görünene bile güvenilmez. Biz Nermin hanımefendiyl doğru su temkinli, muhakemeli bir kadın tandırdık. Böyle sebepsiz, lüzumsuz kararlar verecek hanım mıydı o... Âdetâ bir dimağ hezeyanı gibi bir şey. Ha bir şey sorayım. Bunun fende mühim yeri vardır. Hatırında mı acaba, Nermin hanım bugünlerde tabii rahatsızlığını geçirdiği günlerde miydi?

Ahmed Melih'in dudaklarından hafif bir tebbessüm yayıldı:

— Vallahi farkında değilim!

— Herhalde ben buna ihtimal veriyorum. Böyle tabii rahatsızlıklarını geçirirlerken kadınlara hiç güven olmaz. Bu âdetâ bir sar'a nöbeti gibidir. Muhakemelerini kaybederler. Sınır buhranları, ruhi ihtilâçlar onları altüst eder. Böyle buhranlı anlarında onlardan her şey beklenebilir.

Onun için diyorum ki bir iki gün geçsin. Sen yakın bir dostun ve yahut akrabandan bir vasıtasile kendisine temasa geç. Umarım ki bu sefer müsbet bir netice alırız. Fakat artık benden bir şey bekleme... Çünkü dün bütün sermayemi döktüm. Emin ol ki ceza mahkemesinde bir kanlı katili kurtarmak için bu kadar dil döktülemez. Senin hesabına yalnız dil değil ter bile döktüm. Ne çare ki işin bu marazı tarafını düşünmemiştim. Bilseydim asıl müdafaa silâhlarımı bir kaç gün sonraya bırakırdım.

Yorgun bir aşk ve eğlence gecesinin sabahında karşılaştığı bu fırtına ile sersemleşen Ahmed Melih ne yapacağını kestiremiyordu.

Karısının böyle bir karar vermiş olmasını bir türlü kabul edemiyordu. Şimdiye kadar aralarında bir çok kışkıklık münakaşaları olmuştu. Hattâ bir defasında daha ileri gitmişler, bir ay dargın durmuşlardı. Ahmed Melih'in bir İzmir dönüşü Fikriye isminde bir kadın için Beyoğlu mağazalarından birine yaptırdığı kısa kürkün faturasını yazıhaneye göndermek yerde apartmana göndermiş olmaları Nermin' hanımı altüst etmişti.

Genç kadın bu faturayı görünce hemen mağazaya telefon etmiş. Yan-

lışlık olduğunu söylemişti. Kendisi böyle bir kısa kürk yaptırmamıştı. Fakat aldığı cevap ona her şeyi anlattı. O zaman bu müdafaa imkânı olmıyan ihanetin cezasını Ahmed Melih pek ağır çekti. Tam bir ay tek kelime konuşmadan tatsız, berbad bir hayat geçirdiler. Öyle anlar oldu ki Ahmed Melih böyle dargın durmaktansa büsbütün ayrılmayı bile düşündü. Nihayet karısının teyzesi aralarını buldu. Barıştırdı.

O hâdiseler Nermin hanıma böyle bir karar verdirmemişti. Halbuki şimdi ortada fol yok, yumurta yoktu. Hiç bir kadına bağlantısı yoktu. Gelip geçici münasebetleri bile gayet gizli geçiyordu. O halde karısını böyle birdenbire ayrılmaya sevkeden sebep ne olabilirdi?

Ahmed Melih'in kalbine bir anda acı bir şüphe geldi.

— Acaba karısı birisini mi seviyordu! Yüzüne ateş çaktı.

Bu ihtimal bugüne kadar zihnini kemirmiş değildi.

Hattâ yıllarca evvel karısının en şahane zamanlarında bile bu şüphe kalbinde yer tutmamıştı. Ona o kadar emniyeti vardı ki... Ve karısından o kadar kuvvetli bir sevgi görüyordu ki bu kadar hummalı bir sevginin taksime uğramasına imkân yoktu. Ve o çaplan erkek kuşkusile

genç karısını ve genç karısının etrafında cephe alan erkek gözlerini pek iyi kontrol etmişti. Nermin bir melekti. Üzerinde toplanan bakışların erkek hislerini hümete mecbur edecek kadar masum bir melek.

Ve hayatları hep böyle pürüzsüz, endişesiz geçmişti. Fakat bugün ne olmuştu.

Kendi tarafından çıkarılmış bir hâdiseler olmadan karısının apartmanını bırakıp evine gitmesi ve ayrılmaya karar vermesi için elbet te bir sebep olacaktır. Bu sebep de...

Evet bu sebep de... Ahmed Melih bütün düşüncelerine hâkim oluveren bu sebebi ifşa etmekten çekiniyordu. Bu o kadar elim bir şeydi ki! O kadar masum zannettiği karısının bir macera kahramanı olmasını havsalları almıyordu.

Havsala almıyordu. Fakat...

Başka ne sebep olabilirdi.

Rıza Sedadın parmaklarını başında hissetti:

— Ne düşünüyorsun.

Boş, hareketsiz göz bebekleri arkadaşının gözlerine dikildi.

— Aklıma başka şey geliyor.

— Ne gibi?

— Sen hiç düşünmedin belki. ona bu kararı verdiren sebep bir başka erkek sevgisi olmasın?

(Arkası var)

Hergün bir hatıra

Bugünkü gülhane parkı nasıl yapıldı?

“Sarayın duvarı dibinde mücevherli kadın cesedini nasıl bulduk? - Enver paşa fesimi başıma giydirmek için nasıl uğraştı?..”

Operatör profesör Cemil iki tarafında ağız açık iki tahta aslan duran bir koltuğa oturmuştu. İstanbulun eski şehrinine sordum:

— Gülhane parkını nasıl yaptınız? Burasını park yaptırmak nasıl aklınıza geldi?..

— Mesleğim doktorluk olduğu için şehrimini olur olmaz aklıma halkın, hususile çocukların hava alabileceği bahçeler yapmak geldi. Evvelâ ticaret lisesinden caddeye kadar olmak üzere Sultanahmed parkını yaptırıldı. Bu park İstanbul belediyesine bir iki yüz liraya çıkmıştır. Fakat ben asıl ormanlık bir bahçe yapmağı kafama koymuştum. Bir gün Sarayburnu cihetlerini teftişe gidiyordum. Parkın olduğu yere geldim. Şimdiki park kapısından itibaren köprüye kadar olan mesafenin sağ tarafı tekmi bostandı. Sol taraf da tamamilen bir mezbele.. parkın ortasındaki şimdiki büyük cadde asırdide birkaç ağaç var. Derhal bu ağaçlık araziden istifade aklıma geldi. Burayı bahçe yapmak istedim. Arazinin sahibi hazineci hassa idi. Oradan burayı istedim. «Katiyen veremeyiz» dediler. Ben paçaları sıvadım. Sultan Reşadın hususî tabibiyim ya.. Sultan Reşad Dolmabahçe sarayında muayeneye gitmişim, kendisine işi açtım.

— Bu sarayburnu cihetindeki arazi belediye lutfetseniz.. dedim. Halkın hava alması için bu sarayı park yaptıracağım.

— Sultan Reşad meşhur lâkaydisi ile sordu:

— Bu arazi kimin?

— Hazineci hassanın..

Der demez yüzünü buruşturdu:

— Demek arazi bizim hazinenin.. o halde veremem. Eğer size burayı verirsem başkalarına fena misal olur. Herkes Hazineci hassadan arazi ister. Müracaatların arkası çorap söküğü gibi devam eder. Bizim elimizde bir şey kalmaz..

Zaten o günü keyfi de yoktu. Mesanesinden muztarıptı. Fazla ısrara lüzum görmedim. Vermiyeyeceğini anladım.

Bir gün sonra dahiliye nazırı Talât beyle, merkez kumandanı Cemal beyi gördüm..

— Aman, dedim. Şurada bir arazi var, park yaparsak harikulâde bir şey olur. Lâkin bir türlü burayı Hazineci hassadan alamıyorum..

İkisi birden:

— Sen merak etme.. dediler, biz onu Sultandan alırsız..

Bir iki gün sonra ben tekrar Dolmabahçe sarayına gittim. Sultan Reşadın hususî dairesine girdim. Muayenemi yapıp bitirdikten sonra:

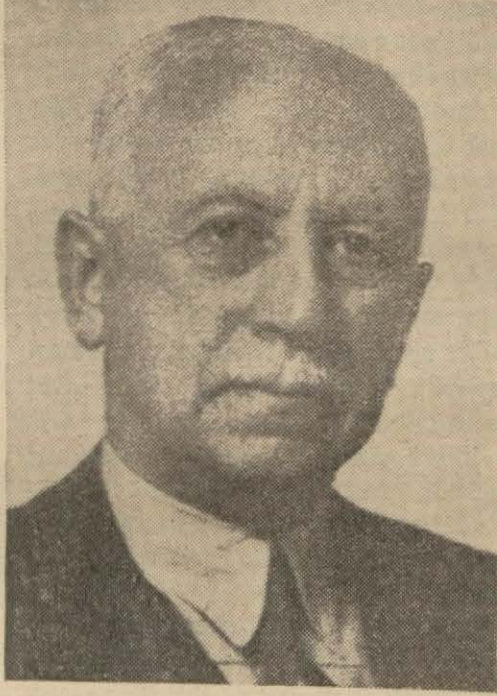
— Geçen sefer şu park meselesi için rica etmişim. Burası sıhhati umumî için mutlaka bana lâzımdır. Emrediniz de Hazineci hassadan burayı belediye versinler..

BU SEFER GÜLDÜ

Bu sefer güldü:

— Gene mi park.. Talâtla Cemal de söylediler.. Peki burayı size veririz ama bir şartla.. Katiyen bu parkta ticaret fikrile bir şey yapılmayacaktır.. yani park belediye bir menfaat temin etmeyecek.. sadece bir bahçe olacak..

Son derece sevinçli bir halde Sultan Reşadın yanından çıktım. Sarayın bahçıvan başısı M. «Deruan» ı da yanıma aldım. Ona parkın projesini yaptırıldı. Bu zatın Gülhane parkının tanziminde çok büyük himmeti geçmiştir. Parkın ortasındaki gayet geniş malûm yolu yapmak için 4 büyük asırdide ağacı kesmek icab ediyordu. Bir gün bunları kestirmeğe başladım. Lâkin İstanbul matbuatın-

Operatör profesör Cemil

da da kıyametler koptu. «Cemil paşa bahçe yapıyorlar diye İstanbuldaki asırdide ağaçları kesiyor..» diye şiddetli makaleler..

Baktım, bir şey çıkacak. Yapacağım işlere mani olacaklar.. hemen parkın kapılarını sıkı sıkı kapattım. İçeri kimseyi sokmadım. Ağaçları kestirdim. İşime geceli gündüzlü büyük bir süratle devam ettim. Avrupa şimdi gördüğünüz çam vesaire olmak üzere 20,000 nadide ağaç ısmarladım. Bunları diktirdim. Bostanları kaldırttım.

Bu esnada müze müdürü Halil bey «Cemil paşa bu civarın manzarasını bozuyor» diye şikâyet etti. Onunla da anlaştım. Yukarıda saray kapısının önünde Sultan Hamidin yaptırıldığı 4 büyük asker kışlası vardı. Sarayın muhafazası için.. Parkın güzel olması için bunları yıkmak lâzım geliyordu. Tam bu işe başlayacağım sırada Harbiye nezaretinden şiddetli bir tezkere aldım. «Eğer bu kışlaların bir taşına dokunulursa fena olurmuş..» cesaretim kırıldı.

Bir gün bahçede bu kışlalara baktım. Ne çirkin manzara idi. Âdeta park yapmaktan vaz geçiyordum. Bu fena haleti ruhiye ile deniz kenarına doğru yürürken uzaktan merkez kumandanı Cemal beyi gördüm. Pek neşeli idi. Bana uzaktan bağırdı.

— Merhaba.. nedir öyle fena fena düşünüyorsun?

Elimle kışlaları gösterdim:

— Bunlar burada oldukça ben park mark yapamıyacağım.. dedim. O:

YİK YAHU!..

— Yık yahu, dedi. Harbiye nezaretinden filân korkma.. Mesuliyeti bana aid.. yık diyorum sana.. doğrusunu söylemek lâzım gelirse ben kışlaları yıkmaya cesaret edemedim. Lâkin Cemal beyin teşebbüsü ile kışlaları da yıktık.. Bundan sonra sarayın etrafındaki sed sed duvarları yıkmaya sıra geldi. Bir gün bu saraya aid duvarları yıkarken.. Bu anlatacağım esrarengiz vakayı kimse bilmez.. Ben duvarların yıkılmasına nezaret ediyordum. Sarayın duvarlarından birini yıktık. Duvarın dibini kazarak ameleden biri bağırdı:

— Bir insan..

BİR İNSAN İSKELETİ

Koştuk. Duvarın içinde lebiselerle beraber bir insan iskeleti.. Elbiseleri kâmilen ipekti. İskeletin yanında gayet kıymetli mücevherler, inci küpeler.. Her bir inci büyük büyük.. Bunlardan da anlaşılıyor ki iskelet bir kadına aittir. Mesele anlaşıldı. Demek bu sarayda bir kavgaya esnasında öldürülüp buraya gömülmüş bir kadındı. İncilerini, mücevherlerini müze idaresine gönderdik. Meseleyi de hükûmete haber verdik..

Bu esnada biz sarayın yanındaki set duvarları yıkarken Fransız seffirinin karısı madam Bonpar bunları görmüş.. saraya: «Cemil paşa İstanbulun âsarı atikasını berbad ediyor..» diye müracaatta bulunmuş, Hazineci hassadan bana şiddetli bir tezkere «Sarayın civarını tahrib ediyorsunuz, setleri yıkmaktan katiyen vaz geçiniz..» diye.. ben dinlemedim. Amelemi ziyadeleştirdim. Setleri yıkıyorum. Bir de baktım. Madam Bonpar belediye geldi. Rica kıyamet.. ille buraları yıkmayınız.. buraların âsarı atikadan olmadığını madama anlattım. Fakat bana dargın çıktı gitti.

SARNIÇ NASIL BULUNDU

Bu duvarlardan birini bir gün indirir indirmez bir de ne göreyim? Önmünde kocaman sütunlu bir sarnıç çıktı. İşte büyük sütunlu sarnıçla, Bizanstan kalma kiliseyi bu esnada bulduk. Kilise yüzünden Babı meşihatle bir hayli uğraştıktan sonra nihayet sıra sarayın kapısını yapmağa geldi. Ben böyle muazzam bir park için Topkapı sarayını yani padişahların ikametgâhlarını muhafaza için yaptıkları suru yıkmak istiyordum. Ve kimseye sormadan bir gece amelleme bu suru indirtirecektim. Lâkin iş sadrazam Said Halim paşaya aksettii. Paşa beni çağırdı:

— Katiyen.. dedi, bu kapıyı yıkmazsınız.. bu sur sarayı muhafaza eden duvardır. Ne kadar ısrar ettiyse de sözlerimi dinlemedim. İşe meclisi vükelâ karıştı. Bana suru yıkturmak için emir geldi. Ben de artık istifaya karar verdim. Kararımı Talât beye söyledim. Nihayet şimdi gördüğünüz gibi surda bir büyük, iki yanında da iki küçük kapı açılmasına karar verildi. Yaptık.

KADINLAR GİRMİYECEK!

Bir gün merasimle parkı açtık. Padişah namına veliâht Yusuf İzzeddin efendi geldi. O günü kadın erkek herkesi parka soktuk. Ertesi günü gene kadın erkek halkı parka sokmak istiyorduk. Harbiye nazırı Enver paşa bana şiddetli bir emir gönderdi.

— Kadın erkek karışık parka girmesi ne rezalet.. katiyen buna mani olurum. Paşa bundan vaz geç.. bunun üzerine Gülhane parkı için ikinci istifamı verdim. Zaten Enver paşa çok müteassıb adamdı. Çok muhafazakardı. Bakınız onun bir hikâyesini anlatayım..

Ben daireye gelince daima fesimi başımdan çıkarır, açık başla çalışırdım. En büyük kimseleri bile açık başla kabul ederdim.

Enver paşaya Alman hastanesinde apandisit ameliyatı yaptım. İyi oldu. Hastane odasında paşa:

— Sizinle biraz hususî konuşacağım.. dedi.

— Buyrunuz.. dedim.

«FESİNİZİ ÇIKARMIYACAKSINIZ!

— Paşa, dedi. Benim hayatımı kurtardınız. Size minnettarım. Sizi çok severim. Lâkin bazı şeyleriniz var müsaade ederseniz söyleyeceğim.. işitiyorum ki dairede, resmî makamda fesis oturuyormuşsunuz. Bu çok küllükalı mucib oluyor. Çok dedikodu oluyor. Doğrusu fessiz oturmağı size yakıştıramadım. Bundan sonra fesinizi makamınızda başınızdan çıkarmayınız rica ederim.

İşte Enver paşa böyle idi. Parka kadınlarla erkeklerin birlikte girmesini menedince ve ben de istifamı verince Cemal paşa bunu duymuş. Bana geldi:

— İstifanı geri al.. Dedim.. ben bu

(Devamı sekizinci sahifede)

VENEDİKLİ BAFFA
“Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 19

Ahırkapı iskelesi civarında yeni bir köşk yapıldı ve güzel bir ad takıldı: İncili köşk

İncili köşk

Göl ile İzmit körfezinin arası da yirmi bin zira olduğu anlaşıldı. Ahalinin bu işe yardımcı sağlandı. İşe tam bütün gayretle başlanacağı sırada, ortada birdenbire bir durgunluk hasıl oldu. Üçüncü Murad kanalın açılmasını istemiyordu. Ne oldu? Kendisini kim kandırdı?

— Terki ehemdir, diyordu. Dinü devlete lâzım olur mesalih değildir. Fıkarayı memleket ve züafayı raiyyet mihnet ve meşakkat çekib envai şedaidi zulm ile kârü kışb etmek lâzım değildir. Saltanat mühimmatının ehemmi donanma sefaını yapıtıp itmam ve tekmi etmek. Bu anadeğin odun nice ola geldi ise gene onun üzerine adlı dad eylemek vacibdir.

Sabancı kanalının dinle ne alâkası vardı? Devletin bütün gelir kaynağı Yahudilerin ellerine bırakan Üçüncü Muradın sarayı kendi dininde olmyanlarla dolu idi. Karısı «Venedik kâfiri», bütün işlerini gören de bir «Yahudiyei acuze» idi. Saraya giren Yahudilerin haddi hesabı yoktu. «Memleket fikarası» na gelince, bu saltanat devam ettikçe, onların aklıktan ve yoksulluktan kurtulmalarına imkân tasavvur edilemezdi. Anadoludan harbe sürülen Türkler, ömeden mezarda yaşayan insanlardı. Aın terile sürdükleri topraklardan aldıkları mahsuller, ancak saray adamlarının karınlarını doyuruyordu. Kendileri gene aç, çocukları gene sefildi. Gurbet, ayrılık, mihnet, meşakkat onların asırlardanberi çıplak bağrırlarını yakıp tutuşturan ezeli ve ebedî bir ateşti. Üçüncü Murad, hâlâ İstanbul odununu düşünüyordu. Hâlâ kârdan kisibden bahsediyordu. Sabanca kanalının açılmasını isteyen İstanbul oduncuları değildi. Kendi, Venedikli Baffa ile ve sayısız güzel kadınlar ve kızlarla zevkerken şark illerinde ve Yemen çöllerinde harbetmiş adamlardı. «Saltanat mühimmatının ehemmi donanma sefaını» yaptırmaksa, donanma sefaını ötedenberi orada yapılır, işçileri, mühimmatı oralardan ve şileden tedarik olunurdu.

Üçüncü Muradın bu emri gelir gelmez, filhakika timar ve ziamet sahibi olanlar geniş bir nefes aldılar. Hatta Selânikî Mustafa efendi de onlarla birlik olmalı ki, o da memnun olmuş. Tarihinde aynen şöyle yazıyor:

«Filhakika Kelâmül mülük mülük kükelâmdır. Veziri azam hazretlerinin kendi bakayî izzetiçün sa'yü kastı bir veçhile tehir olunup re'yi batil oldu.»

Üçüncü Muradın düşündüğü, para idi. Kendisine, Anadolunun sırtına yükletilen bu işin başırlamıyacağı anlatılmıştı. Sonunda hazineye başvurulması ihtimalinden korkuyordu. Baffa nasıl saltanat sürecekti? Saraya getirilen kadınlara ve onlara verilecek mücevherata nasıl para yetilecekti? Yahudiler, keseler dolusu zümrüleri, yakutları, elmas bilezikleri, inci gerdanlıkları saraya taşı-

yorlardı.

Le Roi s'amuse! İstanbulda en tanınmış ailelerin, kız ve erkek, en güzel çocukları «helâldır deyu hâşâ... düzüp koşup fırası saltanata terbiye eyleyip» veriliyordu. Bu işlerin kâfesi para ile olur işlerdi. İzmit - Sabanca kanah! Artık her iş bitti de, Üçüncü Murad bunu mu düşünecekti! On dört yıl evvel Hünernameye devam edileceği zaman da, gene böyle hasis davranmıştı.

Üçüncü Murad, para için her türlü zilletle tahammül ederdi. Kızı Ayşe sultanı İbrahim paşa ile evlendirirken Rados kalesinde mahpus duran Eflâk voyvodasından para alıp düğün masrafı yapmaktan ve onu tekrar Eflâk voyvodası tayin etmekten de sıklamıştı.

Sinan paşa, İzmit - Sabanca kanalını yaptırmaya muvaffak olamayınca, padişaha başka türlü yaranmak istedi, Sarayburnunda, Marmaraya nazır güzel bir köşk yaptırmayı gözüne aldı. Köşk yaptırmak, Sinan paşa için en ufak şeydi. Serveti altmış milyar kuruştan fazla idi. Ve bir kuruş da, o zamanlar, seksen akçe, yani bugünkü hesapla seksen kuruştur.

Köşk Ahırkapı iskelesi civarında, deniz kenarında ve sur üzerinde yapılacak. Sinan paşa, köşkün inşasına derhal başlattı. «Sermimaramı âlem» Davud ağaya emir verdi. Çinileri kâmilen İznik fabrikasına ısmarlandı. İstanbulun en usta dülgerleri ve duvarcıları Galatada Beyazıt mahallesinden getirildi. Köşkün inşası süratle itmam edildi. Mayısın güzel bir gününde Üçüncü Murad köşke davet edildi. Köşke güzel de bir ad takıldı: İncili köşk.

Sinan paşa köşkü yalnız yaptırmakla kalmadı. İçerisini de kâmilen döşetti. İznik çinilerinin göz alıcı renkleri, yaldızlar ve rengârenk nâkışlar ortasında ipek halılar, sırma işlemeli yastıklar, elması ve zümrütlü top avizeler, parıl parıl yanan aynalar gözleri kamaştırıyordu. İncili köşk baharın en güzel gününde altın alemlerle Marmara kıyılarına hakikaten revnak veriyordu. Has bahçenin gülleri açılmıştı. Mevsim, tam kiraz mevsimi idi.

Sinan paşa, Üçüncü Murad için iki de at hazırlamıştı. Atların abayileri elmaslar ve altınlarla müzeyyendi. Saraydan İncili köşke kadar yol kâmilen en nefis dibalar, atlaslar ve kemhalarla döşenmişti.

Üçüncü Murad, ak libaslar giyinerek, saraydan çıktı. Sinan paşa, o gün Selimi destar giymiş, kapının önünde elpençe divan duruyordu. Atlar derhal çekildi. Üçüncü Murad ata binerken veziri azam koştu, eteğini öptü. Elinde asa, öntü sıra köşke doğru yürümeye başladı. Alay muhteşemdi: Padişahın etrafında ipek esvaplı rükâb ağaları vakurane yürüyorlardı.

(Arkası var)

AKŞAM SPOR

Balkan güreş şampiyonasının yapılması lazımdır deruhde edilen bir işin yapılması doğru bir hareket olmaz

Istanbulda yapılan Balkan şampiyonasında şampiyonluğu kazanan takımımızla Çoban Mehmed hasmı Yunanlıyı yenerken

Istanbulda yapılması mukarrer olan Balkan güreş şampiyonasının yapılması vaz geçilmezdir. Her sene Taksim stadyumunda yapılmamış bulunuyor.

Sebeb olarak da kış olmak dolayısıyla stadyumda yapılamayacağını ve yapmak için de kapalı salon olmadığını ileri sürüyorlar.

Biz bu sebepleri hiç bir suretle kabul etmiyoruz. Çünkü İstanbulda yapılan Balkan güreş şampiyonalarının ancak bir tanesi Taksim stadyumunda oldu. Diğerleri bir sene Maksim salonlarında birisi de Asri sinemada biri de Fransız tiyatrosunda yapıldı. Her sene Taksim stadyumunda mı yapıyordu ki, stadda yapılmak imkanı ortadan kalkınca şampiyonayı yapmaktan vaz geçilsin? Hiç şüphe yok ki ne stadda yapılamadığı, ne de yapılmak için kapalı salon bulunmadığı için şampiyonayı yapmaktan vaz geçilmemiştir. Başlıca sebep federasyonun elinde bunu yapacak para kalmadığı içindir. Soruyoruz, güreş federasyonunun tahsisatı ne oldu? Federasyonun ne gibi masrafları vardır? Organizasyon yaptı da büyük bir ziyan mı etti? Buna da hayır diyeceğiz. Güreş federasyonu bu sene iki müsabaka organize etti. Eğer ziyan oldu ise onlar da Berlin organizasyon hesapları arasına karıştı. 33,000 lirahik organizasyon masrafları içinde güreşte dahil bulunmaktadırlar. Güreşçilere mi masraf etti? Gene buna da hayır diyeceğiz. Elleri esen ancak on tane güreşçi var, güreşçilere ne gibi masraf yapıyorlar. Masraf ettiklerini de kabul edelim, bir sene bir güreşçinin ne gibi masrafı olur. Tekrar soruyoruz; güreş federasyonu kendilerine verilen tahsisatı nereye harcadı? Elimizde yapacak para yok diyorlar. Sonra yer bulunmadığını sebep olarak ileri sürüyorlar. Hakikati niçin açıkça söylemiyorlar. Güreşin uzun adımlarla ilerlediği bir sırada bu şampiyonayı yapmaktan vaz geçmek hiç doğru bir hareket değildir.

Saniyen asıl şunu kaydetmek isteriz ki, Balkan devletleri bu şampiyonanın bu sene İstanbulda yapılmasına karar vermişler ve Türk güreş federasyonu da bu işi yapmağı deruhte etmiştir. Balkan şampiyonası gibi bütün Balkan devletlerini alâkadar eden mühim bir spor hareketi yapmağı üzerine aldıktan sonra yapmaktan aciz kalmak Türk sporu için bilmeyiz ki, ne dereceye kadar doğru olur.

Yapılması deruhte edilen bir işin yapılması diğer Balkan devletleri üzerinde ne gibi tesirler yapar, bunu düşünmek lazımdır. Acaba bunu güreş federasyonu düşündü mü? Düşünüyor mu? Yoksa düşünmüyor mu?

Verilecek tahsisat evvelden belli idi. Berlin olimpiyadlarının tarihi muayyeni değışmedi. Tahsisat evvelden belli iken, Berlin olimpiyadlarının yapılacağı tarih muayyen iken yapılmamak ihtimallerini evvelden düşünselerdi de bu işi üzerine almazlardı daha iyi olmaz mıydı?

Şunu da ilâve edelim federasyon bu şampiyonayı yapmaktan aciz bulunuyorsa yapacaktır, bu işi organize ettirecek bir el bulamaz mıydı?

Yer yok değil, yer var, fakat küçükmüş ne olur. Bir kısım halk seyretmek imkânını bulamayacakmış ne yapalım hiç yapmamak daha fena. Bu sebep ileri sürülürken ileri süremedikleri parasızlık sebebi bunu yaptırıyor. Esasen organize ettirmeyip kendileri dahi yapsa masraflarını koruyacağı muhakkaktır.

Biz tekrar edelim ki, sebep her ne suretle olursa olsun bu şampiyonayı yapmak lazımdır. Çünkü deruhte edilen bir işin yapılması bu işi yapmağı bize bırakanlara karşı küçük düşürecektir.

Türk spor kurumunun da bu işte nazari dikkatini celbederiz.

★★★

Atletlerimiz üç temas yapacaklarmış

Atletizm federasyonu Bükreşte yapılacak Balkan olimpiyadlarına hazırlık olmak üzere bir program hazırlamıştır.

Bu programa göre Yugoslavya, Bulgaristan ve Romanya ile üç temas yapmak tasvurundadır. Ve bunun için bu üç memleket federasyonuna müracaatta bulunmuştur. Ne cevap verileceği daha henüz malûm olmadığı için bu temasların yapılmasının mümkün olup olmayacağı daha şimdiden kestirilemez. Maamafih böyle bir teşebbüsü dahi iyi karşılamak lazımdır.

Atletizm federasyonu ikinci reisiği

Ankara'da bulunan eski Galatasaraylı atlet Şinasi Reşid atletizm federasyonu ikinci reisiğine seçilmiştir.

Mersinli Ahmede ev alınıyor

Memleketine giden serbes güreş üçüncüsü Mersinli Ahmed orada çok iyi karşılanmış ve bütün Mersinli halk kendisine çok yakından alâkadar olmuştur. Mersinli Ahmede bir ev almağı karar vermişlerdir. Bu işi biz daha evvel İstanbulun yapmasını beklerdik.

Galatasaray klübü denizcilik başkanlığından:

14/11/936 cumartesi günü «Mehdi» ihtifali vardır. O gün bütün denizci arkadaşların saat 14.30 da Beyoğlundaki merkezde bulunmaları rica olunur.

ESTİĞİ GİBİ

Adımız Prost değil ki!

Size bir hikâye anlatayım: İstanbulun bir belediyesi vardır, her şehrin olduğu gibi...

Bu belediye, İstanbul gençliğine güzel bir stad yaptıрмаğı düşünmüştür: Her belediyenin düşünmesi lazım geleceği gibi...

Üç beş sene evvel İstanbul Belediyesi bu düşüncesini tatbik mevkiine koymak için münasip bir yer aramağı başladı.

İstanbul belediyesinin elinde, kendisine intikal etmiş olan Sürp Agop mezarlığı vardı. Bu mezarlık İstanbul için şehir stadi yapılmaya elverişli bir yer olabiliirdi. İstimlak falân derdi de yoktu. Fakat belediye, bu şerefli yeri, Amerikanvari villâlar yaptıracaklara iyi bir bedelle satıp bir hayli para temin etmek düşüncesile olacak ki burasını münasip görmedi. Halbuki gençliğe tahsis edilecek güzel bir stad, şehire Amerikanvari villâlardan daha faydalı olurdu ve böyle bir stad belediyeye toptan olmasa bile zamanla umduğundan fazla bir para getirirdi.

Haydi diyelim ki, şu veya bu sebeple orası olmadı. Başka bir yer daha vardı: Sabık Harbiye mektebinin arkası. Burası, bilinenin söylediğine göre elli altmış bin liraya istimlak edilebiliirdi. Burası da her ne sebeptense muvafık görülmedi.

Böyle bir işte iyiyi intihap etmemek bir dereceye kadar olabilir. Fakat gidip te fenayı seçmeğe ne demeli?

İşte İstanbul belediyesi de yalnız iyiyi seçmemekle kalmadı, üstelik gitti fenayı seçti ve bunun için de gene bilenenin söylediğine göre yüz seksen bin lira istimlak parası verdi.

O zaman işten anlayanlar, Yenibahçede şehir stadi olmayacağını söylediler ve ben birçok yazılarımda bunun yanlışlığını ileri sürdüm ve hattâ bir yazımda bütün istimlaklere rağmen, Yenibahçedeki şehir stadının yapılmayacağını söyledim.

Şimdi haber alıyoruz ki şehirelilik mütehasısı M. Prost Yenibahçede şehir stadi yapılmasını katıyen muvafık bulmamış, beldeye de bu fikirden vaz geçmiş.

Vaktile başkaları da, ben de yazdık, çizdik, dilimizizin tüyünü, kalemimizin ucunu aşındırdık. Fakat adımız Prost olmadığı için dinletemedik.

Adımız Prost olsaydı, belediyenin yüz seksen bin lirası -hiç olmazsa şimdilik- boşuna hadcanmaz ve İstanbul sporcuları da belki bir şehir stadının temel atma merasiminde çoktan hazır bulunmuş olurlardı.

Dedik ya, adımız Burhan Felek, Eşref Şefik veya şu, bu... yahut ta:

Sadun Galip

Otel ve lokantalar hakkındaki talimatnameler

Biri otellere, diğeri de lokantalara aid olmak üzere belediye tarafından iki talimatname projesinin hazırlanmış yazılmıştır.

Talimatname hakkında otelci ve lokantacıların fikirleri de alınmıştır.

Bu maksadla bu aydan sonra otelciler ve lokantacılar ayrı ayrı bir toplantıya çağrılacaklar ve bunların fikirleri alındıktan sonra katı şeklini alacaktır. Talimatname şehir meclisinin şubat toplantısında müzakere edilecektir.

Avrupaya gönderilecek talebe

Bu sene lise olgunluk imtihanını kazananlardan on gençin tahsil maksadile ecnebi memleketlere gönderilmesine karar verilmiştir. Bu gençler, ziraat, iktisad ve maliye vekâletleriyle harita umum müdürlüğü tarafından gönderileceklerdir. Bunun için bir müsabaka imtihanı açılacaktır. İmtihan için 23 ikinci teşrinine kadar İstanbulda ve Ankara'da müracaat kabul edilecektir. İmtihanlar İstanbulda Vefa, Ankara'da Erkek lisesinde ayın yirmi beşinde yapılacaktır.

İzmir mektupları

Bergama akropolünü ziyaret kolaylaştı

Bergamada her sene 15 mayısta 7 gün 7 gece sürecek festival yapılacak

Bergama, (Akşam) — Bergama halisinde bulunan muhtelif medeniyetlere aid harabe ve eserleri, halkın ve asarı âtika meraklıları ile seyyahların hiç zorluk hissetmeden kolayca görmeleri ve tetkik edebilmeleri imkânı temin edilmiştir. Bergama şehrinde, milâddan evvel ve sonraki medeniyet devirlerine aid muhtelif harabelerin bulunduğu Bergama Akropolüne çıkmak için vilâyetçe yaptırılan turistik yol, Akropolün bulunduğu 335 metre irtifaa kadar uzanmaktadır. Açılma merasimi yapılmış olan bu yol, geniş ve tehlikesizdir. Otomobillerin dağa tırmandıkları sırada, ta denize kadar uzanan ve beri tarafta ufukları kapayan sis içindeki dağlarda nihayet bulan o kadar güzel manzaralar vardır ki, insan, yalnız bu güzel manzaraları görmek için buraya çıkabilir ve yüksek bir zevk duyar, şehrin dar ve tozlu muhitinden bir an için olsun uzaklaşmış olur.

Akropola kadar çıktuktan sonra, oradaki eserleri birer birer görmek ve tetkik etmek için en az iki, üç saatlik bir zaman lazımdır. Bergama Akropolü, Amerikalıların mühim bir para sarf ile meydana çıkardıkları Atina Akropolünden on misli büyük ve muhteşemdir. Atina Akropolünü meydana çıkarmak ve restore etmek için 220 bin lira sarfedilmiştir. Bergama Akropolünün meydana çıkarılması için bu kadar çok para sarfedilmemiş olmakla beraber Bergamadaki eserlerin daha çok zengin ve daha çok tarihî ehemmiyeti haliz olduğu aşıkârdır.

Şurada 50 bin, burada 25 bin, daha ötede 15 bin kişi alan tiyatro harabelerinden başka iki yerde de üç bin ve iki bin mektepli alan iki tiyatro harabesi göze çarpıyor. Bunları görünce, Milâddan evvelki tarihlerde tiyatroya ne derecede ehemmiyet verildiği derhal anlaşılıyor. Yüksek bir sanat olarak kabul edilen tiyatro, o vakit mekteplere kadar sokulmuştur.

15 bin kişi alan tiyatroda imparatorun yeri hâlâ bozulmamış, duruyor. Tiyatroların yanında Baküs mabetleri de ihtisamlı yükseliyor. Triyan ve Bereket mabetleri, başka yerlerde bulunmayan tarihî harabelerdir. Bergama Akropolünün henüz iki kısmı meydana çıkarılmıştır. Dağın eteğine doğru uzanan kısımda 15 yaşındaki çocuklarla 17 yaşındaki delikanlılara aid açık ve kapalı jimnastik yerleri ile o vakit hamam safalarına ne derece ehemmiyet verildiğini gösteren hamam harabeleri bulunuyor.

Milâdin ikinci yılına kadar insanlar sıcak su ile yıkanmasını bilmiyorlar, yalnız soğuk su ile yıkanıyorlardı. Gene tarihlerin yazdığına göre, 15 ve 17 yaşlarındaki kız ve erkekler, bu jimnastiklerde beden terbiyesi hareketleri yaptıktan sonra hiç bir tesettür kaidesine tabi olmadan hamamlara girer, yıkanıyorlardı. Bu hamamlarda on, on beş gün kalıp istirahat edenler daima görüldü. Yağmurlu havalarda gençlerin beden terbiyesi ve koşu yapımaları için de 200 metre uzunluğunda bir kapalı jimnaz yeri vardır.

Jimnazların alt kısmında 17 nci asırda yaptırılmış kale harabeleri bulunuyor. Fakat asıl mühim nokta, jimnazla Akropolün en üst kısmında bulunan harabeler arasında henüz dört, beş metre toprağın altında bulunan el değmemiş, meydana çıkarılmamış harabe ve eserlerin mevcudiyetidir. Bunların, Cumhuriyet devrinde, zamanla birer birer meydana çıkarılacağı tabiidir. Şimdi altı metre genişliğinde açılmış olan Akropol turistik yolu, dört metre daha genişletilerek asfalt inşa edilecektir. Bu suretle Bergama, ileride dünyanın en mühim ve hattâ birinci derecede bir seyyah şehri olacaktır. Bergamayı İzmirle bağlayan mühim yol da 700 bin lira sarf ile inşa edilmiş büyük ve yepyeni bir yoldur.

Bergamada her sene 15 mayısta yedi gün yedi gece devam edecek festival

Bergama Eskülapyonunda kapalı jimnaz

tertip edilmiştir. Bergama festivalinde Akropoldeki hamamlara su akıtılacak, milâddan evvel olduğu gibi halk bu hamamlarda yıkanacak, gençler spor eğlenceleri yapacak, Bereket mabetinde, yılın ilk mahsullerinden ekmelekler pişirilecektir. Bu festivale, İzmir ve hattâ İstanbuldan gelecek olanların çok olacağı tahmin ediliyor. Bergama festivali, her sene tekrar edilecektir.

Her gün bir hatıra

(Baş tarafı 7 nci sahifede)

parka erkekle kadınların birlikte girmesi meselesini hallederim. Sen şimdilik parka yalnız erkeklerin girmesine iktifa et.

— Peki kadınlar.. onlar hava almayacaklar mı?

Cemal paşa:
— Kadınlar için de dedi, ayrı bir gün tayin et.. sonra kadın ve erkek birlikte parka girmelerini temin ederiz. Bir ay sonra da Cemal paşa bunu bana temin etti. Fakat bir ay yüzlerce imzasız mektub aldım. Kadımla erkekle birlikte parka girmelerine vesile olduğum için bana ne küfürler! O zamanki düşüncüyü tasavvur edin. Şimdiki zihniyetimizle mukayese buyrunuz..

Bundan sonra parkın ikinci kısmını yaptırttım. Rıhtım yaptım. Köprüyü genişlettim. Bütün bunları 6000 altın liraya yaptırttım. Benim niyetim parkı Ahırkapiya kadar yapmaktır. Ve bunu yapsaydım dünyanın hiç bir tarafında böyle bir park olmayacaktı.

SANDUKADAN NE ÇIKTI?

Alemdar caddesini genişletirken buradaki tekkeler yüzünden Babı meşihatle neler çektim. Parkın tam karşısındaki tekkeyi Meşihat kaldırtmak istemiyordu. Ben bir gece tekkeyi kaldırttım. Sandukayı açtık. Bir de ne göreyim? Meşhur bir evliyanın iskeletini bulacağımız yerde bir büyük öküz kemiği.. bu vaziyeti polisin ve halkın önünde tespit ettirdim. Ve şeyhislâm Hayri efendiye bildirdim. O zamandanberi Hayri efendi ile aramız açıldı. Senelerce halk bu öküz kemiğine adaklar adanmış ve türbedarlar halkla böyle alay edip para toplamışlar...

Sonra Alemdar caddesinin ortasında büyük bir çınar vardır. Bu çınar ağacının gövdesine büyük bir taş gömülmüştür. Bu taşın oraya nasıl geldiğini bir çokları bilmez ve bana sorarlar.. Ben de soranlara anlatırım. Bu ağacın arkasında bir duvar vardı. Duvarın bir taşı ağacın kovuşuna sıkışmış kalmış. Ben duvarı yıktırınca taş oradan çıkarmadım, taş hâlâ oradadır..

H. F. Es

Her akşam
bir hikâye

Yarın beşinci sene

Genç kadını yavaşça ileriye doğru itti. O hayretler içinde, gözlerine inanmayarak kapıda duruyordu. Salonun elektrikliğini yakmak için önlerinden yürüyen hizmetçi ayaklarının ucuna basar gibi yavaşça çekildi. Kapıyı kapadı. Şevket, kazandığı zafirin gizli gizli tadını duyar gibi memnun, duruyordu.

Genç kadın şimdi salonun ortasında ayakta idi. Zarafeti, güzelliği, teraveti ona her zamanki mağrur ve muazzam halinden çok daha fazla yakışıyordu. Bakışlarındaki hayranlık o dakikada güzelliğini unuttuğunu gösteriyordu.

Çünkü güzel olmağa ve güzelliğini muhafaza etmeğe o kadar ehemmiyet veriyordu ki çehresindeki bu cüret ifadesinin simasındaki cazibeye hâle verdiği fark etseydi derhal kendisini toplardı.

Bir erkeğin dikkatli nazarları altında böyle sakit ve hareketsiz durarak etrafı hayran hayran seyretmek için Nazımın gerçekten fevkalâde bir manzara ile karşılaşmış olması icab ederdi.

İçinde gıpta ve hased karışık bir anlayıcı gözle salondaki zengin ve antika döşemeye, eşyalara ve bibliolara bakıyordu. Hakiki on altıncı Lui salon takımına yakışacak perdeler, mobilyalar cidden bir müzeye lâ-yık şeylerdi.

Mütebessimane, hayretini ifade etti: — Ne güzel şey! Hiç hayalimden geçmezdi.

— İki gözüm, sizin bu hayranlığınız benim için en büyük zevk, en büyük bir mükâfat teşkil ediyor.

— Âdetâ rüya görüyorum gibi. Bu güzel eve beni getiren lüks otomobil, bu kadar zevki selime muvafık surette döşemiş bu apartman... Tabii bir rüya âlemi...

Yanındaki erkeğin kolunu tutarak ve başını omuzuna dayıyarak mırıldandı:

— Şevket... Bu rüya ama onu beraber görüyoruz, değil mi?

— Leman!

— Sus, kuzum... Bu ismi istemem. Leman senin kalbine çok acılar verdi. Ona düşmanım ben artık... Beni Lili diye çağır. Kimsenin bilmediği bu yeni isim bizi bir saadet rüyası içinde ilelebet birbirimize bağlayacak bir tılsım olsun isterim. Kaybedilmiş beş senemiz var. Bunun acısını silmek lâzım. Anlıyorsun mu?

— Yarın tam beş sene oluyor, sevgili Lili...

— Evet, sahi, yarın...

— Ben o vakit küçük, fakir bir banka kâtabi idim. Ne servetim vardı ne istikbalim. Ruhumun bütün ateşle seni seviyordum. Ne kadar da saffıldım. Senin yanında beraber geçireceğimiz saadetli günleri düşünmek gibi bir cüretkârlığa kalkıyordum. Benim bu şiddetli aşkıma mu-

kabil sende bir lâkaydlık görür gibi olmuştum. Fakat bunu kendi mahcupluğuma, beceriksizliğime hamle ediyordum. Halbuki, bir gün... senin veda mektubunu aldım. Yarın tam beş sene oluyor.

— Şevket, bırak bu acı hatıraları... Bugün, aradan o kadar vakit geçtikten sonra beni görmeğe geldiğin zaman, budalaca terkettiğim o ehemmiyetsiz banka kâtabinden sende hiç eser görmedim.

— Bu fikrinde ne kadar sebat edebileceksin, Lili?

— Seni seviyorum Şevket, hem ilelebed seveceğim. Sana karşı çok fena davrandığımı itiraf ediyorum. Fakat ben yalnızım. Anlıyorsun, yapayalnız. Sen duyduğun acıya bakarak hakkımda insafsızca bir hüküm veriyorsun. Bitaraf olamazsın. Ben şu dakikada kalbimde duyduğum derin azaba ve nedamete bakarak hakkımda hüküm veriyorum. İçimdeki samimiyet esbabı muhaffefe teşkil ediyor.

Birbirlerinin olanlar birbirleriyle böyle kavga edebilirler, Şevket. Fakat biz daha kalblerimizdeki iştia-kın sıcak kaynağından kana kana içmedik. Haydi, gel Şevket, nişanlılığımızda olduğu gibi beni öp.

Şevketin kolları arasına sokulan Lili dudaklarında o meşhur tebessümünü âşıkına uzatıyordu. Delikanlı hafif bir tereddüitten ve bir baş dönmesi geçirdikten sonra kendisini topladı.

— Hayır, dedi. Bu gece olmaz. Yarın, Ancak yarın bu tekrar buluşmayı ve birleşmeyi buselerimizle mü-hürliyebiliriz.

Lili şımarık bir çocuk gibi sitemli bir bakışla dudak büktü:

— Yarın mı? Neden o kadar geç?

— Beş sene evvel benden ayrıldığını haber veren mektubu aldığım zaman, saat tam dokuz buçuktu. Yarın sabah, aynı saatte bu odada tekrar buluşuruz ve aşkıma yarım kaldığı noktada tekrar başlarız.

— Ne kadar çocuksun, Şevket!

— Bu akşam biz henüz birbirini tanımağa çalışan iki yabancıyız. Nerede ise gece yarısı olacak. «Yarın» bizi bir arada görmelidir. Otomobil seni evine götürsün.

— Yalnız mı? Sen gelmiyecek misin?

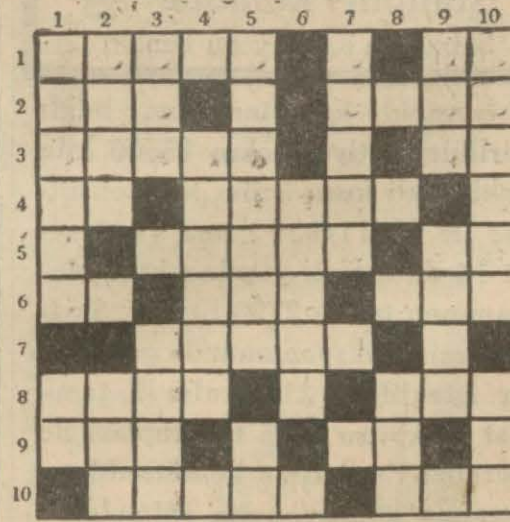
— Hayır. Yarını beklemek çok uzun sürmez. Saat on ikiye çeyrek var. Artık ayrılmak zamanı.

Şevket, genç kadının gözlerindeki davet ve teşvik prıltılarına ehemmiyet vermeden onu salondan çıkardı. Uzattığı ele âdetâ bir sadaka verir gibi bir buse bıraktı ve tekrar etti:

— Yarın tam dokuz buçukta.

***
Bir saat sonra salonun kapısı açıldı. Altmış yaşlarında bir adam, arkasında bir hizmetçi kadın ve Şevket ile içeri girdi. Şevkete:

BULMACAMIZ

Soldan sağa :

1 — Para müessesesi (5) Yama (2)
2 — Su ortasında kara (3) Yaramaz değil (4)
3 — Köpüren deniz suyu (4) Hayâ (2)

4 — Beyaz (2) Yadetmek (5)
5 — Damızlık (5) Nida (2)
6 — Çok değil (2) İnce kum (3) Yeryüzü (3)

7 — Yüzü noktalı (5)
8 — Koyuvermek, paydos (4) Bizi doğuran (3)
9 — Açıklık (3) Sanat (2)
10 — Desise (5) Kalın kumaş (3)

Yukardan aşağı :

1 — Sıva (6) Beyaz (2)
2 — Adanan şey (4) Çizgi (3)
3 — Ata çakılan (3) Hiç olmazsa (4)
4 — Himmet (6)
5 — A... Ateş (7) Kırmızı (2)
6 — Çivili (5)

7 — Para mukabili oyun (5)
8 — Orta (3)
9 — Göz rengi (3) Şimendifer (3)
10 — Zeki (6) Avuç içi (3)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 - Çamaşır - İt 2 - Aya - Aza 3 - Ki - Ayak 4 - Islak - Ma 5 - Kılıf 6 - Ter - Âlim 7 - Amin - Dem 8 - Şakire - Ada 9 - İlk - Tane 10 - An Ta.

Yukardan aşağı: 1 - Çakıltaşı 2 - İs - Ala 3 - Ma - Rakı 4 - Ay - Ak - Mika 5 - Şarkı - İz 6 - Lânet 7 - Akıl - An 8 - Ay - Fidan 9 - İzam - Medet 10 - Takat - Ma.

— Bu gece, dedi, son gecen değil mi? Ben senin hizmetinden memnundum. Yanımdan ayrılmamalı idin, Şevket.

— Yarın sabah vapur erkenden kalkıyordum beyefendi. Memlekete gitmeğe mecburum.

— Yerine bıraktığın adamdan eminsin ya?

— Hiç merak etmeyiniz, efendim. Beni aratmaz.

***

Hizmetçilere mahsus odasına giderken Şevketin dudaklarında acı bir gülümseme vardı. Aynı zamanda, ertesi sabah o para düşkününü kalbsiz kadının uğrıyacağı hayal sukutunu ve içinde duyacağı zillet hissini düşünerek intikamını almış bir adam memnuniyetiyle rahat ediyordu.

Hikâyecî

Radyo

11 Teşrinisani 936 Çarşamba

İstanbul: Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Dyalog: Bedia, Vasfi Rıza tarafından, 20 Sine Kemani: Nuri ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Orkestra, 1-Keler - Bela: (Macar konseri) üvertür, 2-Rich - Strauss: (Penbe süvari) vals, 3-Franz von Blon: (Ay ışığında), 4-Sarasate: (İspanyol dansı), 5-Padarevski: (Yolcu türküsü), 6-Ocki-Albi: (Acem ninnisi), 7-Ocki-Albi: (Musa-habati musikisi), 8 - Michel: (Puse-ler serenadı), 9- Macar halk şarkısı, 22 Plâkla sololar, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 23 Son.

12 Teşrinisani 936 Perşembe

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,5 Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Monolog: Hazım tarafından, 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları, 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları, 21 Orkestra, 1 - Rossini: (Sevil berberi) operasının üvertürü, 2 - Strauss: (Limon çiçekleri memleketi) vals, 3 - Rimski - Korsakoff: (Güneşe hitap), 4 - Jarnefelt: (Prelüt), 5 - Glazunoff: (Mevsimler balesinden kar), 6 - Lehar: (Gönlümüze aşkı ilham eden kimdi), 7 - Kalman: (Çardaş Fürstün operetinden parçalar, 6 - Rode: (Nişan resmi geçiti) entermezzo, 22 Plâkla sololar, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 23 SON.

AKBA

Ankara'da her dilde gazete mecmua ve kitapları bütün mektep kitapları ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde tedarik edebilirsiniz. Telefon : 3377

PASLANMAZ
HASAN
TRAŞ BIÇAĞI

Çeliğin en sert olduğu kadar çok kolaylıkla ve tatlılıkla bir dakikada traş eder. Dünyanın en kuvvetli ve hassas mikroskop aletile mükerrer surette tedkik olunduktan sonra piyasaya çıkarılmıştır. Ne Fransızlar, ne İngilizler, ne de Amerikalılar, ne de bütün dünya aynı yapamaz. Alâmeti farikası ihtar berati vardır.

Paslanmaz Hasan traş bıçağı rakiplerini şaşırtmış ve her traş bıçağı fabrikası paslanmaz yapmak istemiştir. Fakat bu iş kolay olmadığından hiçbir fabrika muvaffak olamamıştır. Yalnız Almanyada Fazen ve Türkiye'de yalnız Hasan traş bıçağı muvaffak olabilmıştır. Hasan markasını arayınız; ısrar ediniz. Fiati: Paslanmaz Hasan Traş bıçağı 10 adedi 50 kuruşa. Hasan Traş bıçağı 10 adedi 35 kuruşa. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No 12

Hattâ bu vaziyet karşısında Kemal reis, kaptan Gastonun planını sabaha karşı ikinci bir hamle ile tatbik etmeyi bile düşünmüştü de, ortalık aydınlanınca düşmanın müdafaa etmek imkânını bulacağını tahmin etmiş ve bu fikrinden vaz geçerek yola düzül-müştü.

Kaptan Gaston da Türk donanmasıyla birlikte dönüyordu.

— 3 —

AHMED SELİME YARDIMCI
GİDEN TÜRK DENİZCİLERİ

Endülüslü zabıtları, kaleye gelen Türkleri görünce şaşırıldılar.

Ahmed Selim ve arkadaşları surların üstündeki kulelerden deniz üstünde olup bitenleri seyrediyorlardı ama, bu kargaşalığın içyüzünü bir türlü anlayamamışlardı.

Gerçi kaptan Gastonun kaçırıldığı İbrahim, kaleye çıktığı zaman kardeşine Türklerden yardım gördüğünü ve Türk donanmasının Mayorka adasında beklediğini söylemişse de, Ahmed Selim donanmanın Malkaya

geleceğini aklımdan bile geçirmemiş-ti.

Kale muhafızı seksen kadar Türk denizcisinin surlardan yukarıya nasıl çıktığına hâlâ hayret ediyordu.

İbrahim Türkleri görünce sevindi:

— Siz de kaptan Gastonun gösterdiği gizli yoldan geldiniz, değil mi?

Diyerek bir çoğunun boynuna sarıldı.

Ahmed Selim derhal şehre gönderdiği bir haberle Türklerin Endülüse yardıma geldiğini ilân etmişti.

Cebelülfaruk kalesi muhafızı şehir halkının maneviyatını bu suretle takviyeye çalışıyordu.

İspanyollar, el altından Malka zenginlerine haber göndererek, şehrin teslimine gayret etmeleri kendileri için çok faydalı olacağını bildiriyorlardı. Malkada İspanyollara teslim olmak isteyenler yok değildi. Fakat, bunlar muhtelif adalardan buraya gelle yerleşmiş hristiyanlardı.. ve sayısı ancak üç yüzü bile geçmi-yordu.

Hristiyanlar kaleye hâkim olan

müslüman zabıtların kılıcından kurtulmak için onlara dost görünüyor-lar, fakat el altından şehirde ve kalede olup bitenleri İspanyollara haber vermekten geri durmuyorlardı.

Türklerin Malkaya girdikleri gecenin ertesi günü iri boylu ve çok heybetli görünen Türk denizcilerinin toplu bir halde şehirde dolaşmaları, düşmana hafiyelik edenleri oldukça korkutmuştu.

Aradan bir kaç gün geçince, Türk-lerin Malkaya girdiklerini İspanyollar da haber almışlardı. Fakat, sayısı hakkında doğru malumat elde edemediklerinden tereddüd içinde kaldılar. Ahmed Selim bu işte düşmana güzel bir oyun oynamayı ihmal etmedi.. yerlere Türklerden kaleye yardımcı olarak gelenlerin bin kişiden fazla olduğunu söyledi.

Düşmanın binlerce kişilik büyük ordusu karşısında bin kişinin ne ehemmiyeti vardı?

Fakat İspanyollar böyle düşünmüyordu.. Cebelülfaruk kalesine bir zabı-tin yardımcı olarak gitmesine bile meydan vermedikleri halde, bin Türk-ün kaleye girmeleri itibetle mühim bir işti.

İspanyollar Türklerin harpte ne kadar inatçı ve becerikli kimseler olduğunu da bir çok denemelerden sonra anlamışlardı.

Başkumandan Don Petro deniz üstünde ateş köpürüyor, gemilerin sancak direklerinde asılmış bir çok İspanyol askerlerinin cesetleri görünüyordu.

Don Petro gözcüleri bu işte mesul tutarak mütemadiyen ipe çekiyordu. Koskocaman bir donanmanın gece yarısı açık bir limanda baskına uğraması küçük bir hâdise değildi. O güne kadar hiç bir milletin deniz tarihi böyle bir baskın hâdisesi kaydetmemişti.

Bir avuç Türkün Malka kalesine girişi İspanyolları o kadar korkutmuş, o derece sinirlendirmişti ki.. kara karargâhında oturan kral ve kraliçe bile bu hâdise üzerine - kaleden bir huruc hareketi yapılması ihtimalini düşünerek - ordu merkezini bir kaç kilometre geriye çekmeğe mecbur olmuştu.

Kral Ferdinand hiddetinden ateş püskürüyordu.

«Limanda duran altmış parça geminin arasından kaleye girmeğe muvaffak olan Türk denizcilerine acaba şeytanlar mı yardım etti?» Diyerek telâşa düşen kraliçe İzabel bile bu işin sırrını keşfetmek sevdiğine düşmüştü.

Vaziyeti yakından gören hiç bir İspanyol bu hâdiseyi havsalasına sığdıramıyordu.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Maçka, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Kurtuluş caddesinde A. Galapulo, Beyoğlu: Galatasaray, Posta sokağında Garib, Galata: Topçular caddesinde Hidayet, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Salih Necati, Heybeliada: Halk, Büyüka-da: Halk, Fatih: Saraçhanede İbrahim Halil, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgan, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş, Süleyman Receb, Kadıköy: Rifat Muhtar, Modada Alâeddin, Üsküdar: İttihad, Fener: Emülyadi, Beyazıt: Kunkapıda Belkiş, Küçükpazar: Hasan Hulüsi, Samatya, Çula, Aledar: Cağaloğlundaki Abdülkadir, Şehremini: Topkapıda Nazım.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebliği için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şaban 25 — Ruzu Kasım 4
S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatı
E. 12,06 1,48 7,03 9,43 12,00 1,34
Ya. 5,01 6,43 11,58 14,38 16,55 18,29

İdarehane: Babıâli civarı
Acımusluk Sok.
No. 13

Don petro Fernandez gibi meşhur bir ordu kumandanı o gün ilk defa kral tarafından sorguya çekilmişti.

Petro Fernandezin:

— Az kaldı Türklerle esir düşüyordum... sözle başlayan müdafaa çok heyecanlı idi. Kral Ferdinand kumandanına itimadı olmasaydı, sadakatinden bile şüpheye düşecekti.

O gün İspanyol ordularının kara ve deniz zabıtlarından mürekkebi büyük bir (meclisi meşveret) toplanmıştı. Kral Ferdinand bu meclise riyaset ediyordu.

Bu toplantıda Türkler hakkında mühim kararlar verilecek ve Türk donanmasının İspanyol sularından ne suretle çıkarılacağı tesbit edilecekti.

Meclise engizisyon mahkemesine mensup bir çok papazlar da davet edilmişti.

***

«İSPANYOL HARB MECLİSİ» NDE
NELER GÖRÜŞÜLDÜ?

Don Petro Fernandez kendini müdafaa ettikten sonra Malka kalesinin çok yakında ele geçirilmesi için gizli tertibat alındığından bahsetti:

— Ahmed Selimi ve arkadaşlarını belki bir hafta, belki bir ay sonra.. fakat herhalde çok kısa zaman içinde esir alacağım.

(Arkası var)

RADYOLİN

En büyük sergilerde 18 diploma 48 madalya kazanmıştır.

Böyle güzel dişler yalnız

RADYOLİN

Kullananların dişleridir.

Diş tabipleri diyor ki:

"Dişlerin ve ağız sıhhati sabah ve akşam günde 2 defa dişleri temizlemekle kabildir., Radyolin, bilkimya saf kalaylı tüplerdedir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 280 Adet Kova
6 » Kanca
11 » Balta
27 » Yangın söndürme aleti
100 Metre hortum
4 Adet Yangın çanı
1 » Merdiven 6 metre
1 — Yukarıda cins ve miktarları yazılı 7 kalem yangın malzemesi şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — Pazarlık, 17/11/936 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2604)

- 1 — Nümune ve şartnamesi mucibince 50 000 kilo siklop çemberi pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — Pazarlık 12/11/936 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.
3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2555)

- 200 paket 12/24 makine ipliği «örneği vardır» saat 14
1000 adet 40 s/m kıyım bıçağı « resmi vardır» saat 15
1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — Pazarlık 1/12/936 tarihine rastlayan salı günü yukarıda yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2872)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilanı Nafia Bakanlığından:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Müstakil jandarma taburu mutbak, yiyecek anbarı ve su yalağı inşaatıdır. Keşif bedeli 29692 lira 96 kuruştur.
2 — Bu işe aid evrak şunlardır.
A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavelename.
C — Su yalağı projesi
D — Yiyecek anbarı projesi.
E — Mutbak »
Ç — Sıhhat tesisat »
G — Elektrik fennî şartnamesi
H — Sıhhi tesisat fennî şartnamesi.
I — İnşaat fennî şartnamesi
M — Elektrik keşif hülâsası
N — Sıhhi tesisat keşfi.
V — İnşaat »
İsteyenler bu evrakı 148 kuruş mukabilinde yapı işleri U. müdürlüğünden alabilirler.
3 — Eksiltme 23/11/936 pazartesi günü saat 16 da Nafia vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 2229 lira 97 kuruş muvakkat teminat vermesi ve müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır. İsteklilerin teklif mektuplarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Posta ile gönderilecek tekliflerin dış zarflarını mühür mu mu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1632) (2685)

İstanbul komutanlığı Satınalma Komisyonu İlanları

İstanbul komutanlığına bağlı birlikler ihtiyacı olan 15500 kilo çekirdekli kuru üzüm açık eksiltme ile 13/11/936 cuma günü saat 14 de ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 2790 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 210 liralık ilk teminat makbuzu veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri (2573)

Çatalca Müstahkem mevki eranın ihtiyacı olan 8200 kilo kuru üzüm açık eksiltme ile 13/11/936 cuma günü saat 14,30 da ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 1558 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 117 liralık ilk teminat makbuzu veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2574)

Cebeci hastanesi ihtiyacı olan 29 kalem alata talibi çıkmadığından 13/11/936 cuma günü saat 15,30 da pazarlıkla ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 4368 lira 70 kuruştur. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 328 liralık ilk teminat mektubu veya makbuzile beraber fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri (2575)

İstanbul Komutanlığı birlikleri ihtiyacı olan 17000 kilo kuru soğan ihale günü talibi çıkmadığından tekrar açık eksiltme ile 16/11/936 pazartesi günü saat 15 de ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 850 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 63 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber belli gününde vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2856)

Rami kıyaslardaki taminine talibinin vermiş olduğu fiyat pahalı görüldüğünden 16/11/936 pazartesi günü saat 15,30 da tekrar açık eksiltme ile ihalesi yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 4118 lira 12 kuruştur. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 309 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2857)

İstanbul komutanlığı birlikleri için 80 tane Alafranga ve 250 tane alaturka soba borusu dirseği 2300 tane boru ve 70 tane soba tahtası 27/11/936 cuma günü saat 14,30 da açık eksiltme ile ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 770 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 58 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2859)

Motorlu vasıtalar Adnan Halet Taşpınar

Otomobil kullananlara ve şoförlere, motor işlerinde çalışanlara lâzım bir kitaptır. Kitapçılardan arayınız. Tevzi yerleri İstanbul Kanaat ve İkbâl, Beyoğlu Haşet Kitabevi.

Dr. FAHRİ CELÂL

Sinir hastalıkları ve kekeleme tedavisi her gün üçten sonra Çağaloğlu, Halk Fırkası karşısı, Zorlu apartıman No. 2 Tel. 20785

İstanbul belediyesi İlanları

Senelik muhammen kirası 30 lira olan Anadoluhisarında Göksu deresi sokağındaki baraka teslim tarihinden itibaren 937 veya 938-939 senesi Mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 225 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 17/11/936 salı günü saat 14 de daimî encümente bulunmalıdırlar. (B.) (2651)

İcra Vekilleri Heyetinin 8/10/936 tarihli 2/5414 sayılı kararla Kalitya köyünün belediye sınırı içine alınmış olduğu ilân olunur. (B.) (2866)

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Ayşe Hadiye tarafından Emniyet sandığı namına birinci derecede ipotekli olup yeminli üç ehlivekuf tarafından tamamına (690) lira kıymet takdir edilen Büyük çarşıda Keseciler sokağında eski ve yeni 5 numaralı sağ Sadettin, solu Leon ve saire dükkânları arkası çarşı duvarı önü Keseciler caddesile mahdut zeminden yüksek ve tahta döşeme ve kepenkli tavanı tonoz kemerli döşemeleri harap olan diğer bir kısmı havi olan 11,5 metre murabbaındaki dükkânın 1/3 hissesi açık arttırmaya vaz edilmiş olduğundan 4/1/937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir.

Arttırma bedeli kıymeti muhammenin % 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttırmanın tahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdit edilerek 19/1/937 tarihine müsadif Salı günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmada arttırma bedeli kıymeti muhammenin % 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfiğe geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicilli ile sabit olmayan ipotekli alacaklarda diğer alâkadarların ve irfak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbiteleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriyeye, tanzifiyeden mütevellit belediye rusumu ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. Ve 20 senelik vakıf icaresi tavizi de müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenler 25/11/936 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 934/6162 No. lu dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesaike görebilecekleri ilân olunur. (2848)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

Marmara Üssübahri satınalma komisyonundan:

Cinsi	Kilosu	Tahmin Bd.	M. Teminatı	İhale günü saati
		Lira Ku.	Lira Ku.	
Ekmek	475,000	47500 00	3562 25	23/İkinciteşrin/936 15
Bulgur	54,000	7020 00	526 50	24/İkinciteşrin/936 15

Yukarıda cinsi; miktar ve tahmini bedelleri yazılı ekmek ve Bulgur kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Ekmek şartnamesi 2 lira bedel mukabilinde ve Bulgurun bedelsiz olarak komisyonumuzdan ve İstanbul deniz levazım satınalma komisyonundan alınabilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile birlikte teklif mektuplarını muayyen gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyona vermeleri ve bu saatten sonra mektuplar kabul edilmeyeceği. (2711)

Balıkçılar Cemiyetinden:

Esnaf Cemiyetleri talimatnamesinin 5 nci maddesi mucibince idare heyetinin tebdil edilecek nisf azası için 9/11/936 tarihinde yapılan intihabda ekseriyet hasıl olmadıgından, ikinci intihabın 27/11/936 cuma günü Balıkpazarı Helvacı sokağı Yeni Handaki Cemiyet merkezinde saat 10 dan 16 ya kadar yapılacakından esnafımızın Cemiyet cüzdanlarile birlikte gelecek reylerini kullanmaları bildirilir.

İstanbul Bakkalları ve Müstahdemini Cemiyetinden:

Çalışma müddeti biten idare heyetinin yenileştirilmesi için bugün Cemiyet merkezinde yapılan seçimde ekseriyet hasıl olamamıştır. 16/11/936 pazartesi günü Cemiyet merkezi olan Bahçekapı Dördüncü Vakıf han asma kat No. 18 de saat 10 dan 16 ya kadar yeniden seçim yapılacaktır. Cemiyet azasının hüviyet cüzdanlarile Cemiyet merkezine gelmeleri.

Türk Hava Kurumu İstanbul Şubesinde:

Sayın İstanbul Halkının yardımlarile alınan 9 tayyareye ad konma merasimi 15/Teşrinisani/936 pazar günü tam saat 14 de Yeşilköy tayyare alanında yapılacağını ve bütün yurddaşların bu şerefli törende bulunabilmeleri ve ucuzca gidip gelmeleri için o gün öğleden itibaren akşamın son trenine kadar bütün mevkiflerden Yeşilköy için azimette gidip gelme hakkı bahşeden yüzde elli tenzilatlı alelade biletler temin edilğini sayın yurddaşlara arz ederiz. (2874)

İstanbul Kamblyo Müdürlüğünden:

Dairemize müsabaka ile 75 lira ücretli bir memur alınacaktır. Aşağıda yazılı evsafı haiz olanların tahsil, askerlik vesikaları ve nüfus cüzdanı ve bonservislerini raptedilerek el yazılarile yazılmış tercüme hallerini bildirir bir istida ile Dördüncü Vakıf hanunda kâin dairemize müracaatları.

- 1 — Lise mezunu olmak,
- 2 — Fransızca, Almanca, veya İngilizce lisanlarından birini bilmek.
- 3 — Askerliği ifa etmiş bulunmak.

DOYÇE LEVANT LİNYE
G. M. B. H. HAMBURG

Doyce Levant Linye Hamburg A. G. Hamburg, Atlas Levant Linye A. G. Bremen.

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahriyeh arasında azimet ve avdet muntazam postaları

İstanbulda beklenen vapurlar
Milos vapuru limanımızda
Morea vapuru 14 T. saniye doğru
Macedonia vapuru 16 T. saniye doğru

Burgaz, Varna, Köstence, için limanımızdan hareket edecek vapurlar

Macedonia vapuru 18-20 T. saniye doğru

Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Rotterdam limanları için hareket edecek vapurlar

Kiel vapuru 12-13 T. saniye doğru
Milos vapuru 18-20 T. saniye doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında DOYÇE LEVANTE LİNYE vapur acentasına müracaat.
Telefon: 40319

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Şartnamesindeki değişiklik dolayısıyla 30000 metre tayyare kanat bezi ile 65600 metre tayyare kanat şeridi yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin edilen bedeli 25500 lira olup ilk teminat parası 1912 lira 50 kuruştur. İhalesi 24/İkinci teşrin/936 salı günü saat 15 dedir. Şartnamesini 128 kuruş mukabilinde satınalma komisyonundan bizzat müracaat edilerek alınır. Muhabere ile şartname gönderilmez. Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 23 üncü maddesinde yazılı belgelerle M. M. V. satınalma komisyonuna ihale günü ve saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını vermiş bulunmaları. (448) (2725)

Sivas Garnizonundaki kit'at ihtiyacı için 350000 kilo ekmeçlik un alınacaktır. Tahmin bedeli 43750 liradır. Şartnamesini okumak isteyenler hergün komisyona müracaat edebilirler. Eksiltme kapalı zarf usulüyle 27/11/936 cuma günü saat 16 da Sivasta arttırma eksiltme komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 3282 liradır. Teklif mektupları 27/11/936 cuma günü saat 15 e kadar komisyona verilmiş bulunacaktır. (460) (2864)

Üsküdar Birinci Sulh Hukuk mahkemesinden:

Üsküdar Selimiye Harem iskelesinde Karlık bayırında 11 No. da sakinler Sıtkı ve Süreyyaya. Davacı Nazmiye vekili avukat Kâmi Nazım tarafından aleyhinize ikame edilen Selimiye Harem iskelesi sokağında kâin 59 No. lu bir bap hanenin izalei suyu davasının cari muhakemesi sonunda: Mezkûr gayri menkulün kabiliyeti taksimiyesi olmadığından mezkûr hanenin açık arttırma ile satılarak bedelinin hissedarlar arasında hisseleri nisbetinde taksimine temyiz kabil olmak üzere 2/11/936 tarihinde karar verilmiş olmakla tarihi ilânden itibaren sekiz gün zarfında temyizi dava etmediğiniz takdirde mezkûr karar katıyet kesbedeceği ilânen ihbar ve tebliğ olunur. M. 897

Dr. AHMED ASIM ONUR

Ortaköy Şifa Yurdu

Yatak ücretleri 2 liradan itibaren.

3 üncü sınıfta ameliyat ücreti alınmaz.

Doğum ve kadın ameliyatları ile fitik, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ehven hususî fiatler. Ortaköy tramvay yolu Muallim Naci cad. 111 - 115

Telefon - 42221

CİLDİNİZİ BESLEYİNİZ!

28 gün zarfında birçok seneler daha gençleşmiş olursunuz. Meşhur bir üniversite profesörü, genç hayvanlardan cilt için hakiki bir cevher istihsale muvaffak olmuştur.

100 kadından 99 u beslenmemiş bir cilde maliktir. Buruşukluklar, solmuş tenler ve gevşek yanaklar bu halin bazı alametleridir.

Zamanımızda tecrübe ile sabit olmuştur ki; cildiniz, milyonlarca mesameleri sayesinde sureti hususiyede hazırlanmış birçok unsurları mas ve canlı hüceyrelere şekline ifrağ ederek kaybettiği güzellik ve tazeliği kazanabilir.

Cilt için en mükemmel gündelik güzellik reçetesi budur:

Genç hayvanlardan istihsal edilen Biocel cevheri, taze krema ve musafafa zeytinyağı.

Bütün bu unsurlar, şimdi Tokalon kreminin terkinde mevcuttur. Bu krem, tanınmış cilt unsurlarının en mükemmeli ve en fazla besleyicisidir. Yalnız bir gece zarfında cildinizi taravetlendirecek ve inanılmıyacak derecede canlandıracaktır. Ve 28 gün zarfında devamlı bir güzellikte yeni bir ten temin edecek, beşerenizi bir gül yaprağı gibi daha tatlı, daha nermin kılacak ve buruşukluklardan, gevşek yanaklardan ve yüzün zayıflamış adalelerinden kurtaracaktır.

Bu şayanı hayret semereyi, aynanıza bakarak tasdik edeceksiniz. 40 ve 50 yaşlarında birçok kadınlar son derece besleyici bir unsur olan bu kremin muntazaman kullanmaları sayesinde hemen bir genç kızın tertaze cildine ve nermin tenine malik olmağa muvaffak olmuşlardır. Akşamları, Tokalon kreminin pembe rengindeki ve sabahları (yağsız) beyaz rengindeki kullanınız. Pembe rengindeki krem en fazla besleyici bir kremdir. Fakat sabahları (yağsız) beyaz krem kullanılması mürecahtır. Çünkü fevkalâde bir cilt unsuru olduktan başka pudrayı gayrimer'î kılar ve son derece yapışmasınamedar olur.

SATILIK BİNA
Kızılay Cemiyetinden:

Cağaloğlunda İstanbul Sıhhat ve İçtimai Muavenet Direktörlüğü karşısında Kızılay Mümessillığının bulunduğu bina satılıktır. Müracaat mahalli Yeni postane civarında Kızılay hanında (Eski Aksaraylılar hanı) depo direktörlüğüdür.

Kütahya Şehri İçme suyu tesisat ve inşaat eksiltmesi**Dahiliye Vekâletinden:**

Kütahya şehrine 4,4 kilometre mesafeden su isalesi ve şehir dahilindeki şebeke için icabeden malzemelerin tedariki ve boru ferşiyatının icrası ile sair buna müteferri imalâtın yapılması ve şehir dahilinde bir depo inşası kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 91443 lira 25 kuruştur.
2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı 460 kuruş mukabilinde Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/Birinci kânun/936 tarihinde rashyan çarşamba günü saat on birde Ankarada Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak Belediyeler İmar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiiki aynı gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 maddelerine uygun 5822 lira 16 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalara,

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektup.

D — Nafia Vekâletinden tasdikli fenni ehliyet vesikası.

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin Belediyeler İmar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri. (1538) (2517)

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

Tahlisiye müstahdemini için azı 240 ve çoğu 260 takım kışlık elbise kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

23/11/936 tarihinde rastlayan pazartesi günü saat on beşte Galatada Merkez Rıhtım hanında Tahlisiye umum müdürlüğü satınalma komisyonunda ihalesi yapılacak olan bu elbiselerin muhammen bedeli 4810 lira ve muvakkat teminat bedeli 360 lira 75 kuruştur. İsteklilerin teklif mektuplarını yukarıda bildirilen vakitten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine tevdi etmeleri lâzımdır. Şartname ve elbise numunesi sözü geçen komisyonda görülebilir. (2702)

Edremit Belediye Reisliğinden:

Edremit Belediyesinin 165 lira ücretli mühendisliği açıktır. Şehir plânını tatbik salâhiyetli isteklilerin evrakı müsbiteleriyle müracaatı. Makine ve Elektrik ve su işlerinde de haizi malûmat olanlar tercih edilecektir. (2744)

Kültür Bakanlığında:

1 — Erkek Sanat okullarının mesleki ve ameli derslerine öğretmen yetiştirmek üzere Ankara Bölge sanat okuluna mülhak olarak «Erkek Ertilik öğretmen okulu» açılmıştır. Okul yatılı ve parasızdır.

Okula girebilmek için aşağıdaki şartları taşımak lâzımdır:

A — Türk olmak,

B — Doğumu 1911 (dahil) ve 1916 (dahil) yılları arasında olmak,

C — Beş yıllık bölge sanat okullarının birinden mezun olmak,

D — Veyahut ilk okuldan mezun olduktan sonra en az 7 yıl marangozluk, demircilik veya tesviyecilik sanatlarından birinde bir fabrikada veya atelyede veya serbest olarak çalışmış olmak,

E — Sanat okulundan mezun olanlar, mezun olduktan sonra bu güne kadar bir fabrikada veya atelyede veyahut serbest olarak kendi sanatında çalışmış bulunmak ve bu müddet iki yıldan az olmamak,

F — Öğretmenliğe mani sıhhi bir arızası bulunmamak,

G — Hüsnühal erbabından olduğunu polisce verilen bir vesika ile tevsik etmek,

H — Kültür Bakanlığınca yapılacak tahkikatla ahlâk ve seciyesi itibariyle de öğretmen olabilecek manevî evsafı haiz bulunduğu sabit olmak.

2 — İstekliler,

A — Okul şahadetnamesinin aslı,

B — 4 tane açık başla çıkarılmış vesika fotoğrafı,

C — Nüfus tezkeresinin aslı,

D — Aşı kâğıdı,

E — Yukarıda 5 inci maddede bildirilen sıhhi arızaları bulunmadığına dair tam teşekküllü bir heyeti sıhhiye raporu (raporların nümuneleri Ankara, İzmir, İstanbul, Bursa Bölge sanat okullarından alınacaktır.)

F — Başlama ve ayrılma tarihleri ve çalıştığı mahallerdeki mesai ve sanatındaki kabiliyet derecesi de tasrih edilmek şartıyla yukarıda birinci maddenin «D» ve «E» fıkralarında izah olunduğu gibi çalıştığı fabrika veya atelyelerden alınmış belgeler. (Serbest olarak çalışanlar Ticaret ve Sanayi odalarından belge alacaklardır.)

G — Birinci maddenin «G» fıkrasında izah olunan hüsnühal mazbatası ile birlikte ve hangi sanat okulunda imtihana girmek istediklerini de gösterir istidalarını Kültür Bakanlığına 30/11/936 akşamına kadar ya doğrudan doğruya tevdi edecek veya posta ile taahhütlü olarak gönderilecektir.

3 — Yapılacak müsabaka imtihanı neticesinde okula tesviyecisi, demircisi, ve marangoz talebe alınacaktır.

4 — Müsabaka imtihanı yazılı ve ameli olmak üzere Ankara, İstanbul, İzmir Bölge sanat okullarında yapılacaktır.

5 — İsteklilerden Sanat okulu mezunlarının müsabaka imtihanları sanat okulları müfredat programı çerçevesi dahilinde,

A — Umumî teknoloji,

B — Mesleki teknoloji,

C — Hesap

D — Makine ve motörler, (Yalnız demirci ve tesviyeciler için)

E — Sinaî resim,

F — Ameli mesaiden,

6 — Birinci maddenin «D» fıkrasındaki vaziyette yani ilk okul mezunu olanlar 5 inci maddede yazılı derslerden başka sanat okulları müfredat programı çerçevesi dahilinde,

A — Türkçe,

B — Riyaziye,

Derslerinden de imtihana tabi tutulacak ve imtihan günleri ayrıca ilân olunacaktır. (2860)

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan:

Seniha, Mukadder, Müzehherin Emniyet sandığına birinci derecede ipotekli olup tamamına yeminli üç ehliyükuf tarafından (2065) lira kıymet takdir olunan Kadıköyünde, Osmanağa mahallesinin Kuşdili sokağında eski 21 yeni 145 ve Mis sokağında 11 No. lu bir tarafı küçük hatun ev bahçesi, bir tarafı mezkûr cadde bir tarafı Hasan ve Emine Hürmüz ev ve bahçesi bir tarafı sokak ile mahdut umum mesahası 173 m2 olup 50 m2 bina ve geri kalanı bahçeden ibaret olan aşağıda evsafı yazılı gayrimenkul açık arttırmaya vazolunmuştur.

Bodrum kat: Zemini toprak bir avlu ikisinin zemini ahşap diğeri toprak üç oda bir helâ, bahçesinde üç aya ve metruk bir kuyu. Zemin katı: Bir sahanlık, bir sofa birinde yük dolabi olan iki oda, bir helâ, birinci kat: Bir sofa üzerinde üç oda bir helâ, bodrum ve zemin kat pencereleri demir parmahlıklı, içerisinde elektrik tesisatı vardır. Açık arttırmaya vaz edilmiş olduğundan 11/1/937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir.

Arttırma bedeli kıymeti muhammeninin % 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü bakı kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdit edilerek 26-1-937 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammeninin % 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfiakan geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammeninin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları Tapu sicilli ile sabit olmayan ipotekli alacaklarda diğerk alâkadaranın ve ittifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbiteleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Mütetarakim vergi, tenviriyeye, tanzifiyeden mütevellit Belediyeye rusumu ve vakıf icaresi ve 20 senelik vakıf icaresi tavizi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malûmat almak isteyenler 1/12/936 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 934/3198 No. lu dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesaiiki görebilecekleri ilân olunur. (2847)

Öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

1937

MODELİ

RCA

Radyolarını dinlemelisiniz. Şimdiye kadar hiç bir radyo sesin randımanını bu derece sadakatle meydana koymamıştır.

Çelik lâmbalar
Elektrik göz
Elektrik dimağ

R. C. A.

Radyolarının başlıca
hususiyetleri bunlardır.

Gelip dinleyiniz.

O. T. T. A. Ş.

Beyoğlu İstiklâl caddesi
Tokatlıyan karşısında

Çelik kollu bir boksör hasmını nasıl kolay yenerse çelik lâmbalı R.C.A. radyosu da parazitleri öylece ortadan kaldırır. Herkesin dilinde dolaşan R.C.A. işte böyle bir radyodur.

ÇAM Kokulu EREN KOLONYASI

Çildinize taze hayat verir, ve mis gibi kokutur, isim ve markasına dikkat ediniz.

Kalp ve ciğerlere ferahlık veren sıhhi yeni icad fevkalâde mükemmel bir kolonyadır. Beş gram EREN kolonyası banyonuzu çam ve kır çiçekleri kokularile ilkbahara çevirir. Deposu: Evliya Zade Nureddin ticarethanesi, İstanbul.

PERLODENT

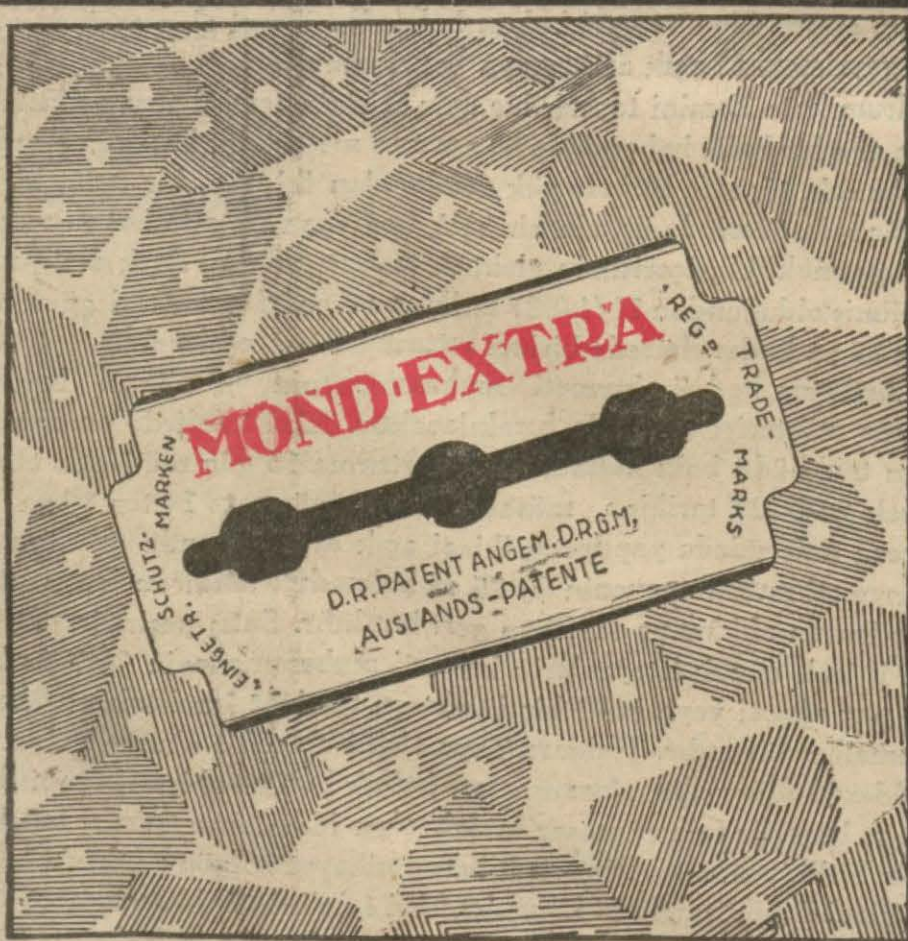
dis macunu
SAYESİNDE güzel ve
sıhhi dişler

JUVANTIN KANZUK SAÇ BOYALARI

Kumral ve siyah olarak sabit ve tabii renk verir. Ter ve yıkanmakla çıkmaz. Yegâne zararsız ve tanınmış sıhhi saç boyasıdır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Bir çok muhtelif traş bıçakları vardır. Fakat;

MOND - EXTRA

bir tanedir ve (ROTBART) mamulâtındadır. Her yerde satılır.

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası

En son çıkan altın uçlu

RADYOFON

Gramofon ve Radyo iğnelerini tecrübe ediniz. Bir iğne 5 plâk çalar plâkları tahrip etmez. Gramofon mağazalarında arayınız. Umumi satış yeri: Sirkeci No. 37 NİHAT IŞIK
100 adedlik kutu 40 kuruş. 200 adedlik kutu 70 kuruş.
Ankara satış yeri: Anafartalar cad. No. 54 Şenses Müzik pazarı.

Şükrü Durgun

K A Ş E

NEOKALMİNA

Grip - Nevralji - Baş ve diş ağrıları - Aritizm - Romatizma

Iktisat Vekâletinden:

«İŞ KANUNU»nun dokuzuncu «Teşkilât» faslındaki hükümlere göre kurulan «İŞ DAİRESİ»nin Teşrinisani 1936 başından itibaren faaliyete başladığı 145 inci madde mucibince ilân olunur. (1661) (2802)

I. KARON, BEYOĞLU, TÜNELMEYDANI

Kültür Bakanlığı tarafından kabul edilen okul kitapları satılır.

Alman D'APÖSTEL

SIHHİ AĞIZLIK
SAYESİNDE GÜNDE 3 PAKET SİGARA
İÇTİM HALDE ÖKSÜRMEYORUM.